

•A•S•D•

Z OBSAHU 6. ČÍSLA

Musíte se znovu zrodit

Posledný výstup

Tvoje bible a Ty

Ve Spurgeonově modlitebně
Zázračné léky už nepomáhají

10 zlatých pravidel
pro zdraví zubů

Úžasná proroctví bible
o Egyptě

Umění být upřímný

Škola modlitby

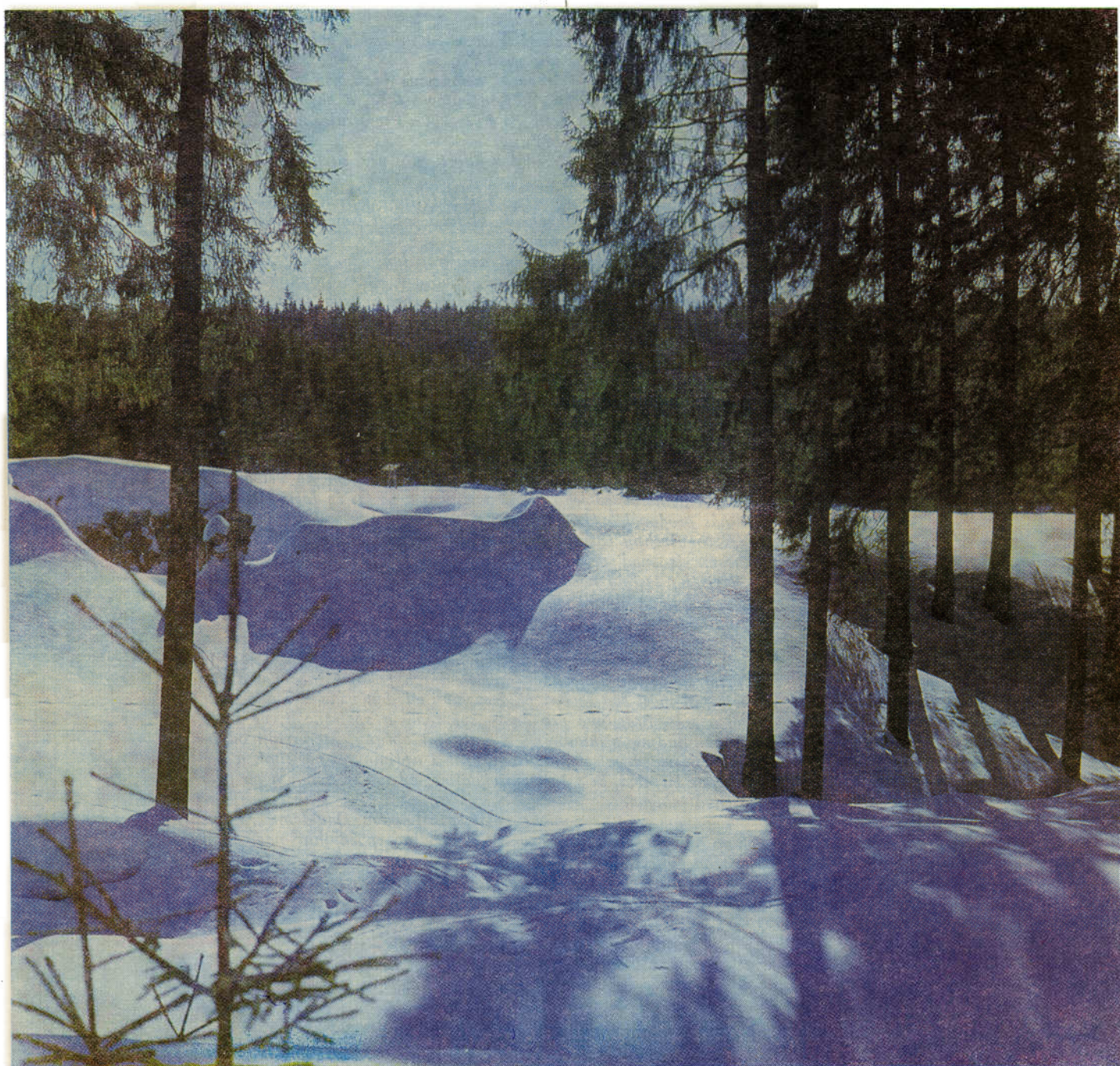
Bible - základ naší víry

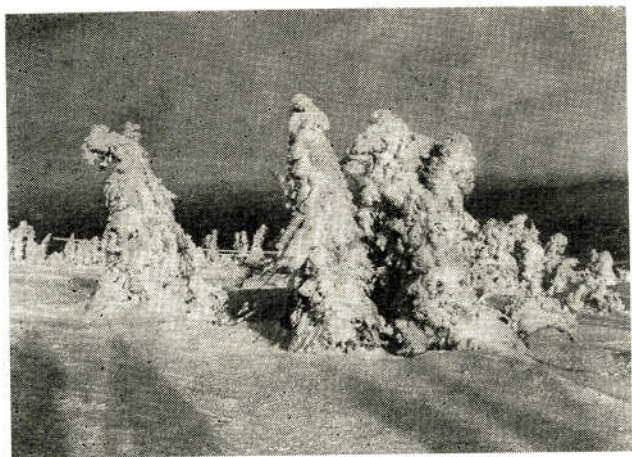
Proč jsi psal, Pane?

Utrpení, které se tě netýká?

72

ZNAMENÍ DOBY





Na prahu nového roku

„A učinil z jedné krve všechno lidské pokolení, aby přebývalo na tváři uší země, vyměřiv jim uložené časy a cíle přebývání jejich, aby hledali Pána..." (Skut 17, 26)

Z Bohem nám uložného času opět odečítáme jeden rok. Tak, jak to činíme vždy na přelomu roků, chceme se i tentokrát zastavit a s otázkou v srdci se rozhlédnout.

Nejprve ohlédnutí a rekapitulace, a potom smělý pohled kupředu: „Jaký byl, a jaký bude ten příští?"

Jako Boží rodina — církev — nemůžeme jinak, než vyznat s Davidem: „Nyní tedy, Bože náš, děkujeme tobě, a chválíme jméno slávy tvé... Od tebe jest zajisté všechno, a i to z ruky tvé dali jsme tobě." (1 Par 29, 13—14)

Náš nebeský Otec nám dal v hojně míře vše, co jsme jako jeho děti potřebovali. Především to bylo jeho Slovo, jímž nás na každý den sytil. K jeho darům patří i radostné sborové společenství, o které jsme nebyli ochuzeni. V klidu a pokoji jsme se mohli shromažďovat i vyznávat svoji víru.

A jaká bude naše soukromá uzávěrka loňského roku? Co nám dal v životě víry? A co v rodině, práci a v celém osobním životě?

Kolikrát jsme snad jako malé děti upadli nebo jako unavení poutníci klesli? A kolikrát jsme znovu a znovu cítili onu laskavou ruku nebeského Otce, která nás pozvedla a vedla v jistotě víry dále? „Každodenní požehnání, které přijímáme z rukou Božích, a především Ježíšova smrt, která nám zajistila štěstí a nebe, měly by být předmětem naší stálé vděčnosti. Kolik soucitu, kolik neposkvrněné lásky prokázal Bůh nám, ztraceným hříšníkům, když nás připoutal k sobě a když si nás tak oblíbil!... Měli bychom chválit Hospodina za blahoslavenou naději, kterou nám poskytuje jeho velký plán na naše vykoupění, měli bychom ho velebit za nebeské dědictví, za jeho hojná zaslíbení a za to, že Ježíš žije, aby za nás orodoval." (EGW: Patr. a pror., 207)

A co všechny časné dary, kterými nás po celý rok zahrnoval? Chceme je snad přijímat jako samozřejmost?

Nejsou všechny naše dosavadní zkušenosti, které jsme v životě víry učinili a dary, jež jsme přijali, připomínkou, že můžeme s optimismem a důvěrou vstoupit i do nového roku?

K roku 1973 vzhlíží národy Evropy jako k roku, v němž se mají uskutečnit významná mírová jednání. Tato skutečnost je příslibem, že budeme moci i v dalších dnech pokojně pracovat a žít. Dejme si mezi svá osobní předsevzetí i cíl, být vždy a všude světlelem a solí. Pracujme pro dobro své země a společnosti, ve které žijeme. Buďme příkladnými a čestnými občany, kteří stojí odpovědně na svých místech. Buďme však i upřímnými věřícími, a dokazujme životem, že s Ježíšem chodíme, od něj se učíme a na jeho příchod čekáme.

V novém roce se naučme volat se žalmistou Davidem: „Ó bychom viděli mohli dobré věci. Hospodine, pozdvihni nad námi jasného obličej svého, i způsobíš radost v srdci mém... Já u pokoji i lehnu i spáti budu; nebo ty, Hospodine, sám způsobíš mi bydlení bezpečné." (Žalm 4, 7—9)

JIRÍ DREJNAR
redaktor



MUSÍTE SE ZNOVUZRODIT

VŠICHNI upřímní věřící, kteří se nespokojí s pouhým členstvím v některé církvi a kteří chtějí být skutečnými, obrácenými křesťany, musí znát podmínky k dosažení věčného života. Pán Ježíš zřetelně rozlišil věci vedlejší od hlavních a zásadních a ukázal na nejzákladnější podmínku spasení. Naléhavost a jednoznačný důraz, s nímž tento požadavek předložil, musí vyburcovat každého, kdo se dosud ukolébával sebeklamem, že věčného života je možno dosáhnout i jinou cestou, než kterou On vyznačil požadavkem: „Musíte se znovuzrodit! Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže vejít do království Božího.“

Tento drahokam spasitelné pravdy je uložen v klenotnici Písem svatých ve třetí kapitole Janova evangelia, kde je stručný záznam o nočním rozhovoru Nikodéma s Pánem Ježíšem.

Nikodém — moudrý a vznešený muž, člen židovské národní rady hledal marně jedné noci na svém lůžku občerstvující spánek. Ne proto, že by mu jeho svědomí vyčítalo nějaký spáchaný zločin. Jako farizeus byl vychován v přísném zachovávaní zákona a to mu dávalo vědomí vlastní ctnosti. Jeho sebevědomí však bylo vážně zraněno. Jeho jistota se počala viklati. Lesk vlastních ctností pobledl a ztemněl v přítomnosti nového náboženského učitele — Ježíše Nazaretského, v jehož učení byla patrna moc Ducha. Nikodémovi bylo jasné, že Ježíš je poslán Bohem, ale zneklidňovalo ho, že učí jinak, než zákoníci, kteří se mu postavili na odpor. Zmocnil se ho nepokoj, který zaplašil spánek.

Chce mít jasno. Musí si nerušeně pohovořit s Mistrzem — a to nejlépe hned. Tížilo ho mnohé, s čím nebyl spokojen. Kolik bylo nutno opravit a zlepšit, aby byly vytvořeny podmínky pro obnovení království Izraele. Nevíme, jaké další myšlenky vířily jeho hlavou, než stanul tváří v tvář velkému Učiteli a než vložil vyznání svého postoje ke Kristu do oslovení: „Mistře, víme, že jsi od Boha přišel, neb žádný nemůže těch divů činiti, které ty činíš, leč by Bůh byl s ním.“ (Jan 3, 2) Snad mu tím chtěl projeviti svůj obdiv, vzdát poctu a naznačit mu, že jeho moc k činění divů by měla sloužit k vymanění se z poroby římské nadvlády a znovuzřízení království izrael-

ského. Netušil ovšem, že muž, v němž viděl toužebně očekávaného obnovitele království své země a snad budoucího krále, přišel zachránit a vysvobodit z poroby hřícha celý svět. Neměl potuchy, že stojí před budoucím králem králů, jehož království však není z tohoto světa.

Spasitel znal upřímné, avšak příliš tělesné smýšlení této duše a věděl, že tak smýšlí i jiní a proto v odpovědi Nikodémovi odpovídá všem: „Amen, amen pravím tobě. Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže vidět království Boží.“ (Jan 3, 3)

Nikodém byl překvapen. Nečekal takovou odpověď. Za prvořadé považoval jiné záležitosti, i když věci náboženské mu byly vlastní. Svým způsobem smýšlení je představitelem velké třídy věřících, v jejichž srdci se sice probouzejí vznešené tužby po dosažení něčeho, co by zaplnilo vnitřní prázdnotu, kterou v nich zanechal svět a dosavadní život, ale jejímž uskutečnění brání příliš tělesné smýšlení. Mysl a srdce jsou naplněny množstvím hmotných zájmů, které jsou na prvním místě. A když tyto zájmy v srdci vládnu a určují životní směr, nedovolí duchovním věcem potřebný rozvoj a vzrůst. Aby se tak mohlo stát, je třeba změny smýšlení a nového postoje člověka k hodnotám.

Kristus nepřehlíží zájmy, tužby a plány lidí, ale usměrňuje je a dává jim jiné pořadí, a to podle skutečné potřeby a naléhavosti. Hodnotám věčným vyhrazuje místo přední, skutečným potřebám těla místo druhé a těm, které nejsou nezbytné postupně další pořadí. Požaduje, aby na prvním místě byly hledány hodnoty království Božího. Kdo jim vyhradí prvé místo, má zaslíbenou Boží pomoc při starostech o věci vezdejší. To je nový způsob života. Duchovní proměnu, které je třeba k započetí této nové cesty, nazývá Kristus znovuzrozením. Jeho požadavek a nutnost Ježíš vyslovil tak určitě a rozhodně jako žádný jiný příkaz. V bibli nenajdeme výraznější Ježíšův příkaz, než požadavek: Musíte se znovuzrodit!“

Tak jako byl překvapen a hluboce zasažen když si Nikodém, jehož farizejské sebevědomí bojovalo s upřímnou touhou po pravdě, tak musí být i dnes zasaženo srdce každého opravdového křesťana. Od

doby, kdy byl tento příkaz vysloven, uplynulo téměř 20 století. Svět prošel mnohými proměnami, ale učení našeho Spasitele neztratilo nic na své důležitosti. Pro každého, kdo chce být spasen, platí bez výhrady Ježíšova naléhavá výzva, nad kterou není určitějšího: „Musíte! Musíte se znovuzrodit! Nenarodil-li se kdo znovu, nemůže vidět království Boží.“

Žel, že mnozí horliví členové církve nepochopili zásadní význam znovuzrození a v důsledku toho ani nemohli prožít. Toto zamyšlení má vést ke zpytování vlastního srdce a k vážné osobní otázce: „Jsem já znovuzrozen nebo nejsem? Nejsem-li, jaký je můj stav? Co musím činit, abych je dosáhl?“

CO NENÍ ZNOVUZROZENÍ

Znovuzrození nemůže být chápáno tělesně. Není to žádné opětované narození v těle. Nikodém se ptal Ježíše, jak k němu může dojít. Zda musí člověk znovu vejít do mateřského lůna a podruhé se narodit. Pán Ježíš mu zřetelně odpověděl, že se nejedná o hmotnou záležitost, neboť co se narodilo z těla, zůstává tělem. A proto nemá nic společného s okultními názory o převtělování — reinkarnaci. Jsou to jen svůdné padělků učení o znovuzrození.

Není též formálním podstupením křtu. Jméno křtěnan není odvozeno od slova křest, ale od jména Kristus. I kdybychom vzali za podklad Ježíšovo vyjádření: „Nenarodil-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího,“ a termín narození z vody chápali jako biblický křest, přece ještě chybí narození z Ducha. Nevykoná-li Duch svatý své dílo, pak se křest stane pouhým obřadem a člověk zůstane nadále duchovně mrtvý. Jedině Duch svatý může změnit život. Kdyby křest vodou byl zárukou znovuzrození, pak by se velké množství lidí mohlo pochlubiti touto výsadou. Jsou však všichni lidé, kteří přijali křest, znovuzrození? Svědčí o tom jejich nový, krásný život plný lásky a sebezapření? Nikoli! Kdyby tomu tak bylo, pak by svět dnes vypadal jinak. I v tak zvaném křesťanském světě je mnoho zla, nenávisti, válek a sociální nespravedlnosti. Je to proto, že lidé nejsou znovuzrozeni. Křest vodou sám o sobě tedy znovuzrození neznamená.

Nelze za ně pokládat ani vstup do církve. Pouhé členství v církvi Kristově není zárukou spasení. Ananiáš a Zafira, Šimon (zvaný kouzelník) a mnozí další byli členy apoštolské církve, a přece nebudou spaseni, protože neprožili osobní znovuzrození. Církev Boží je znázorněna podoběním o poli, kde roste nejen pšenice, ale i plevel. Společenství sborového života v církvi je potřebné, avšak samotné připojení k církvi Boží nemůže být ztotožňováno se znovuzrozením.

Znovuzrození není polepšení se, náprava v něčem nebo zvýšení úrovně, jako důsledek výchovy nebo vzdělání. Mnoho vynikajících filosofů, vychovatelů a dalších významných osobností se zabývalo přírodním úsilím o zlepšení mravnosti a čestnosti. Hledali prostředek ke zlepšení dokonalejší výchovy, etiky, sportu, návrat k přírodě, zlepšení poměrů sociálních, a usilovali o jiné reformy, které nelze podceňovat. Věda, umění, hudba má nepopiratelný vliv na rozvoj člověka a jeho schopností. Společenské nauky ho mohou naučit vytříbenému jednání, zdvořilosti a uhlazenosti, ale to vše není znovuzrození. Veškeré kulturní snažení nedovedlo změnit lidskou přirozenost v duchovním a mravním ohledu. Pro nitro duše, pro přirozenou lidskou povahu, pro lidské srdce, z něhož vycházejí zlá myšlenka a podněty ke všem hříchům, je nedostatečné pouhé lidské úsilí. Tam zůstává v plné platnosti naléhavé Ježíšovo slovo: „Musíte se znovuzrodit!“ A k němu je nutné doložit další jeho výrok: „Beze mne nic nemůžete učinit!“

CO JE ZNOVUZROZENÍ?

Znovuzrození je dílo Boží milosti, které se musí uskutečnit v našem přítomném životě vlivem Ducha svatého, jenž zasahuje naše nitro — mysl a srdce — přetváří a obnovuje je. Zasévá do něj živé, neporušitelné símě svého Slova. To se obvykle děje cestou našich smyslů — sluchem a zrakem. Člověk buď slyší radostnou zvěst evangelia, nebo o ní čte. Ale jako obilné zrno může ležet v zemi celou zimu, aniž by vzklíčilo, tak může drahé símě Slova Božího dlouho ležet ladem v nepříznivých podmínkách srdce. Člověk zůstává duchovně mrtvý, dokud u něho nenastane jaro nového života, které přinese zásadní proměnu. Probouzí se z tvrdého duchovního spánku, v němž Boží volání vnímal jen jako ve snu. Nyní začíná vše chápat. Slovo Boží mu zní jinak než předtím. Poddává se jeho požehnanému vlivu. Přijímá vírou Boha i toho, kterého On poslal — Ježíše Krista a dává mu k dispozici to nejdražší, co má — své srdce. O všech, kteří to prožili, praví evangelium Janovo (1, 12–13): „Kterí ho přijali, dal jim moc státí se syny Božími. Oni pak ne z krve, ne z vůle těla, ne z vůle muže, ale z Boha zplozeni jsou.“ Proto lze znovuzrození nazvat též „narozením z Boha“ nebo

„narozením z nebe“. Musí k němu dojít, protože „tělo a krev království Božího dědičně dosáhnouti nemohou.“ (1 Kor 15, 50)

DUCHOVNÍ PROMĚNA

Člověk narozený z Boha se stává účastníkem „Božské přirozenosti“ (2 Petr 1, 4). Hříšná lidská přirozenost je pomocí Ducha potlačena. Tělesné sklony, které měly převahu a vždy přesvědčivě vítězily nad dobrými předsevzetími, jsou přemoženy.

Tato předivná proměna začíná ve chvíli, kdy člověk svobodným rozhodnutím dovolí Božímu Duchu, aby cele a trvale ovládal jeho mysl, city a život. Duch započne své dílo. Tiše, vytrvale a soustavně začne podle vůle a Boží normy přetvářet myšlenky, pohnutky i touhy, slova i jednání. Takový člověk se oprostuje od svých dědičných sklonů, osvojených zlovyků a hříšných zvyklostí. Vlastní nové smýšlení a pohnutky, má nový vkus a ušlechtilé zájmy. Jeho schopnosti jsou posváceny a rozvíjejí se novým směrem. Cílem se stává život, dosahující mravní úrovně Božího obrazu, jak tomu bylo po stvoření. Je to život ovládaný zásadami nebes, život, v němž je patrné obecnství s Kristem. Takový člověk se svým chováním a jednáním docela liší od toho, jaký byl předtím. Odložil povahové rysy neobráceného hříšníka a oblékl se v roucho charakteru Kristova. Proto ho jeho okolí ani nemůže poznat.

OBTÍŽE POČÁTEČNÍHO OBDOBÍ

V prvním období ještě není vidět „ovoce skutků nového člověka“, ale spíše „odkládání skutků člověka starého“. Náporný příklad vidíme v přírodě. Některé druhy dubů si podrží přes celou zimu staré, suché listy. Tyto opadávají teprve na jaře, a to i v bezvětří. Pupeny nových listů tlačí zvnitřku na ty staré, které opadávají. Nový život začal rašit. Zevně to však dosud není patrné ničím jiným, než shazováním starého listí. Teprve po čase se strom oděje novým hávem zevně viditelným a krásným.

Aby u nás mohlo dojít k projevům nového života, musí zaniknout příznaky starého. Sám výraz „znovuzrození“ předpokládá, že má-li žít nové, musí odumřít staré. Způsob života libující si v tělesnosti, hříšnosti a mělkosti musí zaniknout a na uprázdňené místo nastoupit řád zcela nový. Jak umírání, tak i zrod nového života je provázen bolestí. A v tomto duchovním slova smyslu tomu není jinak. Odumřít hříchu a začít nový život v Kristu, to nejde bez bolesti, ale musí se to stát.

Toto přechodné období je snad nejtěžším úsekem proměny života, v němž je člověk naprosto závislý na Kristu. Tak jako matka miluje své nemluvné právě proto, že je cele odkázáno na její péči a lásku, tak Bůh miluje své znovuzrozené dítě na něj odkázané a spoléhající. Ono však musí učinit své první krůčky duchovního života a jistě při nich zakusí naplnění Božího slibu: Neboj se, já jsem tě vykoupil a povolal jménem tvým. Jsi můj! Když půjdeš přes vody budu s tebou. Pak-li přes proudy vod, nestrnou tě. Neboť já jsem tvůj Bůh a Spasitel. Před mýma očima jsi učiněn drahý. Jsi předmětem mé lásky. Proto se neboj! Já jsem s tebou. (Viz Izai 43, 1–5) S. D. Gordon líčí počáteční zkušenost jednoho muže, kterou učinil po svém obrácení. Byl to starý sedlák a jeho slabostí byla kořalka. Když jel ze svého statku do města, musel kolem hospody. Neštěstí bylo, že nikdy nedokázal jít kolem, aby se nezastavil a nenapil. A pod vlivem alkoholu pak býval hrubý a zlý. Tento muž vyprávěl svou prvou zkušenost víry po svém rozhodnutí zanechat starý způsob života a začít nový v Kristu. Druhý den po svém obrácení krácel známou cestou k městu a s vděčností přemýšlel o svém Spasiteli. Zabráno do myšlenek si ani neuvedomil, že se přiblížil k místu své slabosti. Ucítil výparů z výčepu. Zachvěl se při pomyslení, že by mohl podlehnout. Dosud pokaždé vešel dovnitř, ale nyní již přece nemůže. A tak když později tuto zkušenost vypravoval, usmál se a pokračoval: „Vzpamatoval jsem se a zvolal: „Pane Ježíši, půjdeš-li se mnou ty, projdu. Svou silou bych to nedokázal!“ A potom svým prostým, boдрým způsobem dodal: „A prošli jsme! A od té doby jsme spolu prošli vždy.“

Člověk — dříve slaboch, stává se vítězem. Ne ve své, ale v Boží síle. Nezáleží na tom, který hřích ho dříve přemáhal a nad ním vítězil. Zažil proměnu života, při níž byl krví Ježíše Krista očištěn ode všech předchozích hříchů a vyzbrojen silou vítězství nad nimi. Prožívá vlastní zkušenost a může říci: „Vše mohu v Kristu, který mne posiluje.“ (Fil 4, 13)

Apoštol Pavel popisuje tuto zkušenost v textech Římanům 6, 6 a Galatským 2, 20–21. „Vězte, že starý člověk náš s Kristem ukřižován jest, aby bylo umrtveno tělo hřícha, abychom již potom nesloužili hříchu.“ „S Kristem ukřižován jsem. Živ jsem pak již ne já, ale živ jest ve mně Kristus. Že pak nyní živ jsem v těle u víře Syna Božího živ jsem, kterýž zamiloval mne a vydal sebe samého za mne. A já nepohrdám tou milostí Boží.“ „Protož jestli kdo

v Kristu, nové stvorenie jest. Staré věci pominuly, nové všetko učinené jest.“ (2 Kor 5, 17)

Tretí kapitola Kolossenským verše 1–25 a epištola Efezským 4, 22–32 i celá pátá kapitola obsahujú praktický rozbor otázky znovuzrozenia. Pozorný čtenár tam najde inšpirované pokyny k novému životu v Kristu. A každý, kto chce mať istotu, že v jeho živote dílo znovuzrozenia započalo, ten si uvedené kapitoly Písma svätého bedlivé prostuduje.

PROJEVY NOVÉHO ŽIVOTA

Potom dojde ke druhému pozhnanému údobí díla znovuzrozenia. Člověk se už v něm nebude cítit jako strom zbavený listnatého šatu, ale zazelená se novou nadějí, zaskví se krásou a vůní květů a posléze přinese pozhnané ovoce Ducha svätého. Stane se s ním pozhnaná změna. Započne nový život, usměřovaný Duchem a

proto i ovoce Ducha nesoucí. A toto ovoce jest: „Láska, radost, pokoj, tichost, dobrotivost, dobrota, věrnost, krotkost, středmost.“ (Gal 5, 22) Proto praví apoštol Pavel: „Duchem chodte a žádosti těla nevykonávejte!“ (Gal 5, 16) To není nějaká mimořádná výjimka. Pán Ježíš řekl: „Víte kam chce věje... hlas jeho slyšíš... tak jest každý kdo se z Ducha narodil.“ (Jan 3, 6–8)

Když si přečteš uvedené verše, snad si položíš otázku, zda ten libý vánek Ducha, jenž věje kam chce, může zavítat i do zahrady tvého nitra. Mohu tě ujistit, že ano. Přejde, přeješ-li si to. Věje tam, kde je slyšet prosbu: „Věj větríčku púlnocní a přijď větríčku polední, prověj zahradu mou, ať tekou vonné věci její, ať přijde milý můj do zahrady své a jí rozkošné ovoce své.“ (Pís Šal 4, 16)

Milý čtenáři. Znovuzrozenia je dílo Boží milosti, které chce uskutečnit i ve tvém životě. Kdy dovolíš Duchu svätému, aby trvale ovládal tvou mysl, city i život?

POSLEDNÝ VÝSTUP

Skalnatým úbočím najvyššieho z vrchov nízkého pohoria tej krajiny kráča v ranom svite starý muž. Šedivá, schýlená hlava ako by bola priťažká, takže sa zdá, že práve pod jej váhou je trochu prihrbená tá ešte aj dnes zreteľne mužná, vysoká starecká postava. Mocná žilnatá ruka pevne zvierá palicu, o ktorú sa chvíľami oprie oboma rukami, aby si vydýchol pri namáhavom výstupe. Nie, sily ho ešte neopustili. Aj keď už má 120 rokov, hádal by si mu určite polovicu. Z výrazu jeho tváre je však vidieť, že táto cesta je pre neho priam utrpením. Prezrádza to akýsi neprítomný výraz do neznámych dialok zahľadených očí. Chvíľami sa privierajú, ako by v dialke po čomsi pátrali a vo chvíli sa zase doširoka otvárajú ako v náhlom úľaku, alebo úžase. Časom preletí sotva znateľný úsmev po tvári, ale vzápätí ho vystrieda nadsledho akýsi zvláštny, bolestný výraz, pri ktorom sa pery ticho pohybujú sťa v modlitbe. Z vrsčitého čela ani na chvíľočku neodlieta mrak.

Teraz sa statný stavec zastavil. Mysľou mu letia spomienky ako vyplašení vtáci. Kolkýkrát to už vlastne dostal ten príkaz: „Vyjdí hore na vrch!“ Časom znel ako láskavé pozvanie k odpočinku, ale omnoho častejšie ako volanie k zodpovednosti, ako výzva a poverenie novou, neľahkou úlohou. Dnes je to ovšem predsa len úplne iné. Dnes dostal Mojžiš preťažký príkaz. Ťažká starecká ruka mocnejšie zovrie palicu a hlava sa nachýli ešte o niečo nižšie. V hrdle ho čosi škrtí a na prsiach tlačí kýsi balvan. Krátky, ťažký dych je prerývaný hlbokými vzdychmi a prižmurené viečka orosí vlaha. Vari to má byť skutočne jeho posledná cesta? Chvíľu tak ešte mlkvo stojí, celý skrúsený a unavený. Potom podíde pomalým, ťažkým krokom trochu stranou a posadí sa schýlený na oblý kameň, ktorý už ranné slnko stačilo rozohriať. Smutným pohľadom kľže dolu kamenistou stráňou a ponad vlniace sa hrebene nižších kopcov ku vzdialeným púštnym pláňam, ako by chcel zmerať prekonaný úsek cesty.

Tam dolu, v dialke moábskej stepi vystupujú v tom čase k belasej oblohe úzke prúžky dymu z pomedzi nespočetných stanov, utkaných z kože srsti. Chvíľami počuť blačanie pasúcich sa stád a zmät hlasov výskajúcich detí. Dlho tak spočívá zrakom osamotený pútnik na tom obraze, ktorý je taký blízky jeho srdcu. Potom pomaly potochí hlavu doprava, k juhu, kde sa ligoce

široká plocha Slaného mora, orámovaná reťazou kamenných hrbov a pahorkov, na kuliase hnedo-bielych vápencových vrchov. Tam kde začínajú, je kanaansky Hebron a Eškol – údolie hrozna, odkiaľ sa vtedy vrátili vyzvedači s takým pozhnaným nákladom. Za nimi je už len Kádeš a potom stepná polopúšť, ktorú tak dôverne pozná, pretože bola bezmála štyridsať rokov nedobrovoľným domovom národa, ktorému bol až do dnešného dňa vodcom. Keby mohol dovidieť ešte ďalej tým smerom, uvidel by ostro zubaté profily vrchov Sinajského masívu. Medzi jeho mnohými žulovými vrcholmi, ktoré strmia k nebu, by iste jediným pohľadom rozlíšil tie dve pamätné hory. Veď práve v ich blízkosti ďalších štyridsať rokov dozadu, pomalým pastierskym krokom vodil stáda oviec svojho svokra. Práve na rozhraní tých dvoch etáp jeho života sa to stalo.

Priam vybehol na jeden z tých vrchov, kde uvidel taký zvláštny úkaz. Vrchol hory, začlenený podivným oblakom, bol celý osvietený akousi tajomnou, nadprirodzenou žiarou. Do behol až k miestu naproti tomu horiacemu kru, ktorý už dlho z dialky pozoroval, keď bol zastavený tým veliteľským hlasom: „Nepribližuj sa! Vyzuj si sandále, lebo miesto na ktorom stojíš je zem svätá!“ Ten výstup zmenil potom celý jeho ďalší

život. Na tej hore sa stretol s mocným Bohom svojich predkov, Abraháma, Izáka a Jáкова. Tam ho oslovil priamo Hospodin, silný Boh jeho veriacej matky a tam mu ukázal svoju slávu Ten, ktorému môže ďakovať za záchranu svojho života. A práve od neho dostal tú nepredstaviteľne ťažkú úlohu, vyslobodiť svoj kruto skúšaný, ubitý národ zo stáročnej egyptskej poroby a stať sa jeho vodcom.

Rovnako živo si spomína na chvíľu, keď dostal prvýkrát ten priamy príkaz: „Vyjdí ku mne hore na vrch...“ (2 Moj 24, 12) Tam potom obdržal nejsvätejšie poslanie svojho života. Bol povolaný sprostredkovať, predniesť, priblížiť a vyložiť svojmu ľudu Božiu vôľu. Od samého vedomia dôležitosti tohto poslanca a svätého zápalu i nadšenia sa jeho tvár skvela odrazom svätosti a slávy toho, ktorého mal zastupovať. Ale keď zostupoval z tej hory dolu do tábora, uvidel čosi, čo veľmi rýchlo zmenilo jeho výzor a dôstojné vzorenie. Ako prudko vtedy zahoreli hnevom jeho oči a vzkypela krv v žilách, keď sa v mene toho, ktorý ho poveril tou svätou úlohou, rozbehol rozbiť to ohavné tela egyptanov. Skôr však rozbiť svätý dar, ktorý mu zveril sám Hospodin na tej kúriacej sa hore, odkiaľ ešte doznieval dunivý doprovod Božích bubnov a mraky osvecovala svätožiara bleskov. Kamenné dosky zákona boli rozbité v prachu skôr, ako zbožňovaná modla ľudu.

Vzápätí musel potom znova na ten vrch, zaťažený dvojnásobnou ťarchou. Kamenný-



mi doskami, ktoré tentokrát musel vytesať sám a žiaľom nad tým, že vrtkavý národ tak rýchle zabudol na mocné Božie vedenie. Ťažila ho ľútosť nad tým, že aj keď ten ľud tak záračne prešiel Červeným morom, jeho srdce bolo ešte stále v Egypte. Nemálo ľutoval i to, že sa nechal strhnúť prenáhlenou horlivosťou a v neovládateľnom záchvate hnevu zničil nielen zlú a ohavnú vec, ale tiež to, čo vytvorila sama Božie ruka. Aj keď mu to Hospodin nevyčítal, svoju unáhlenosť ľutoval bezmála rovnako, ako keď neskôr v podobnom rozporení pred búriacim sa ľudom v hneve uderil dvakrát do skaly, z ktorej potom vyrazil prameň vody. Veď práve pre tie unáhlené údery a žľčovité slová musí konať túto bezútešnú cestu. Ťažké chmáry znova preleteli tou vetrami púšte ošľahanou tvárou. Akoby i to slniečko malo útrpnosť so sužovaným patriarchom, keď hrejivými lúčami laskalo jeho ľavé líce.

A spomienky letia ďalej. Spomína Boží muž, ako potom častokrát vystupoval na tú Božiu horu, či už bol volaný a či z vlastnej vnútornej potreby a v úzkosti duše, alebo vo svätom zápale a v záujme ľudu. Potom vždy znova schádzal dole do tábora, aby odovzdal posolstvo milosti i súdu, aby priniesol zvest' odpustenia i signál výstrahy.

Zvlášť ťažkú úlohu mu zveril Pán pri jednom výstupe na horu Hor, kde na Boží príkaz doprevádzal svojho staršieho brata Árona a jeho syna Eleazára. Hore stúpali traja, dole museli Árona už iba znieť, pretože na temeni toho vrchu zomrel. Mojžiš mal práve túto poslednú cestu svojmu bratovi uľahčiť a jeho synovi pomôcť niesť to neľahké bremeno, ktoré naň dolahlo. Mal ho súčasne aj usmerniť a posilniť k novým zodpovednostiam a k svätej službe, v ktorej nahradí svojho otca.

Teraz však prišiel rad na neho, na Mojžiša, aby vyšiel poslednýkrát na vrch. Lež kto ho posilní, o koho sa oprie a kto sa postará o jeho telo? Pri tomto výstupe ho nesmel nikto doprevádzať. Ten posledný a najťažší pochod musí vykonať sám! Božia vôľa je jasná a nenecháva ho na pochybách o cieľi a zmysle jeho cesty: „Vyjdi na tento vrch Abárim,“ znie mu dosiaľ v uchu, „na vrch Nébo, ktorý je v moábskej zemi a ktorý je naproti Jerichu a vidz zem Kanaan, ktorú ja dám synom Izraelovým do državia. A zomri na vrchu, na ktorý ideš a buď pripevnený ku svojmu ľudu, tak ako zomrel Áron, tvoj brat... Lebo síce uvidíš zem pred sebou, ale ta nevojdeš, do zeme, ktorú ja dám synom Izraelovým.“ (5 Moj 32, 49 – 52)

Príťažlivý príkaz dostal staručký Mojžiš. Tá úloha sa zdá byť nad jeho sily: ísť v ústrety vlastnej smrti práve vtedy, keď je už cieľ, ktorému zasvätil tretinu svojho života na dosah ruky. Po toľkých pochodoch, bojoch a statočných zápasoch s vlastným ja i s tvrdošíjnym národom predsa nedosiahnuť métu svojich túžob! Ach, ako by si prial môcť aspoň v závere svojho života prekročiť čo i len prah zasľúbenej zeme, tej samým Hospodinom určenej vlasti svojich predkov! Túžobne sa obracia k západu, kde leží tá vytúžená zem v záplave slnečného jasu, ukrytá jeho zraku za vyčnievajúcim skaliskom.

Keby tam mohol dovidieť, uvidel by hneď na úpätí vrchu úrodné údolné rokliny a oslnivo biele stepné pahorky Jordánskej nížiny s pomerne úzkou podivne kľukatou stuhou rieky. Ďalej na západ sa dvíha ostrý

profil členitého pohoria, ktoré sa potom zvažuje k Veľkému moru. Smerom k severu by putoval jeho pohľad pozdĺž jordánskej kľukatiny až k snehom korunovaným temenám Hermonu v ligotavej diaľave, trochu napravo od zrkadielka galilejského jazera. Ale unavený starček to nevidí. Opäť skloní hlavu a celý schúlený zaďíva sa neprítomne na svoje zopäté ruky, laktami opreté o koliená. V tom sa zhaší. Nič chmúrnych myšlienok sa odrazu pretrhne. Hľadí uprene a takmer s úžasom na jedno miesto. Na svoje zopäté ruky, v ktorých ešte stále mocne zoviera palicu, sta by to bol povraz, siahajúci kamsi do vysokého neba, za ktorý treba len zatiahnuť. Tvár sa mu postupne vyjasňuje. Na perách začína poihrávať úsmev, až sa i nemé ústa pozvoľna pootvoria a rty začínú čosi šepotať, akoby chceli spievať.

Áno, je to tá stará verná sprievodkyňa jeho výstupov i zostupov, jeho pochodov i pádov. Ona bola svedkom jeho hriechov, ale i jeho pokání. Ona je znamením Božej moci v jeho ruke. Ona je uistením o tom, že ten, ktorý sa ho zastal pred Istivým faraónom i rozvášneným davom, ten, ktorý sýtil i napájal celý národ dlhých štyridsať rokov na púšti, ktorý bol jeho skutočným vodcom

i záštitou sa nemôže mylíť a nedokáže zraďiť ani sklamať, pretože je verný a spravodlivý, silný a ľútostivý. On iste má i teraz svoj cieľ a pomôže svojmu starému služobníkovi byť poslušným, tichým a verným až do smrti.

S uvoľňujúcim, vďačným povzdychom, akoby obdarený novou silou takmer vyskočí, dôstojná starecká postava sa opäť napriami a s hlavou vztýčenou, pevným krokom vykročí smerom k neďalekému vrcholu hory. Palica v jeho ruke sa pri každom druhom kroku trochu nadvihne, akoby ňou dirigoval neviditeľný zbor, spievajúci mohutný chorál k Božej chvále.

* * *

A predsa to nebol posledný Mojžišov výstup na hory tejto zeme. Keď raz náš Spasiteľ s tromi zo svojich učeníkov vystúpil na jeden „vysoký vrch“ krajiny, ktorú Mojžiš uvidel z hory Nébo, bol tam znova poslaný i tento statočný vodca Božieho ľudu dávnych čias, ako živý doplnok Kristovej slávy, prísľub a záruka Jeho konečného víťazstva. Takto skalopevne uisťuje i teba: „Ja som vzkriesenie i život! Kto verí vo mňa, aj keby zomrel, žiť bude!“ (Ján 11, 25) Vlado Podbanský



Tvoje bible a Ty.

PROBLÉMY PŘI ČETBĚ BIBLÉ

Při četbě bible se vždy vyskytovaly těžkosti, které byly v různých dobách rozdílné.

Tak například první čtenáři měli bibli na svítcích, z nichž každý byl kolem 10 metrů dlouhý a asi čtvrt metru široký. Protože pro celou bibli bylo potřeba asi 300 metrů svítek, musel by majitel celé bible vlastnit deset svítek, které by měly takovou hodnotu, že pro jednotlivce bylo nemožné, aby si úplnou bibli mohl opatřit. Navíc si učiníme představu, jak obtížné bylo vyhledání určitého slova, jež byla napsána uprostřed svitku. Jak by nám záviděli tehdejší lidé, když by dnes viděli naše malé bible.

Jiné těžkosti měli čtenáři v temném středověku. Boží knihu mohli číst jen tajně, vystavení nebezpečí krutých trestů.

I když dnes čtení bible není spojeno s takovými potížemi, přece zde určité těžkosti jsou.

Největší problém dnešního čtenáře je v nedostatku času. Častokrát slyšíme povzdech: „Mám tak málo času, že se nedostanu ke čtení bible.“

KDY ČÍST BIBLI?

Pokusme se tento problém rozřešit zcela prostým způsobem. Nejprve si povězte, kolik času od nás Písmo svaté požaduje.

Kdosi spočítal, že bible obsahuje více než tři a půl miliónu písmen, asi tři čtvrtě miliónu slov, 31 102 veršů a 1189 kapitol. Dále lidé zjistili, že k přečtení bible potřebujeme celkem 49 hodin. Starý zákon je třeba číst 37 hodin a Nový zákon 12 hodin. A protože den má 24 hodin, dala by se celá bible přečíst za dva dny a jednu hodinu.

My ji ovšem nechceme číst závodně, protože bychom z toho neměli žádný užitek. Počítáme proto dále.

Čas potřebný k přečtení bible je 49 hodin, což je 2940 minut. Rok má 365 dní. Jestliže minuty potřebné k přečtení bible rozdělíme na dny roku, pak dospějeme k překvapivému výsledku: Věnujme bibli o 8 minut každý den a za rok ji přečteme celou. (2940 minut : 365 = 8 minut.)

To je ovšem jenom teoretický pohled na celou věc. Tento suchý výpočet nám má napovědět, že naše výmluvy na nedostatek času nejsou tak zcela opodstatněné.

Kdo si přeje z bible co nejvíce vytěžit, nebude ji číst s hodinkami v ruce, tak jako neodměřuje čas k obědu nebo k večeři.

Vraťme se však k původní otázce: Kdy číst bibli? Kdy zařadit onu potřebnou dobu do denního programu? Ráno, během dne anebo večer?

Jak to s tebou vypadá ráno? Vstaneš každý den včas, abys měl čas na ranní úpravu, klidnou snídani a včasný příchod do zaměstnání nebo do školy? A potom: pro ranní chvíle máme verše Jitřenky. Máš alespoň na ni dostatek času?

A co večer? Přijde návštěva a zdrží se u tebe, nebo jsi příliš, příliš unaven, protože jsi měl mnoho práce. A také potřebuješ vyřídít nutnou osobní korespondenci, protože musíš odpovědět na několik dopisů. A zítra to s časem nebude lepší, protože počítáš se zajímavým programem, v rozhlasu nebo televizi. Či snad máš jiné zkušenosti?

Je těžké dát přesný návod, kdy číst bibli, protože každý zná nejlépe svůj vlastní program. Důležité však je, čtení Písma do programu zařadit. Nejde-li to ráno nebo večer,

udělejme si chvilku během dne. Třeba po návratu z práce, po obědě nebo před večerí.

Nejde ovšem jen o formální čtení, ale je zde další otázka:

JAK Z BIBLE NEJVÍCE ZÍSKAT?

Odpověď na ni můžeme rozdělit do sedmi pravidel.

1. Kde začít se čtením bible? Je lépe číst nejprve Starý zákon a potom teprve Nový zákon? Nebo máme ji snad číst tak, že náhodně otevřeme nějaké místo?

Záleží především, zda se s Božím slovem teprve seznamuješ jako začátečník nebo ho již delší dobu studuješ. Pro počátek je nejlépe začít s četbou evangelíí. Nejsnazší je Markovo. Potom otevři knihu Skutků apoštolských. Rozhodně nezačínej s prorockými knihami Zjevení nebo Daniele. Pamatuj, že Starému zákonu lépe porozumíš, jestliže se nejprve seznámíš se zákonem Novým.

2. Jak číst bibli? Při studiu sleduj vždy několik hledisek: kdo napsal čtený oddíl Písma, kdy a pro koho to psal a v jakém postavení nebo situaci byl ten, kdo to psal.

S tímto přístupem se ti rozhodně otevrou nové hloubky biblické zvěsti. S takovým pohledem rozhodně lépe porozumíš Pavlovým epistolám.

3. Přemýšlej o přečteném. V jednom biblickém studijním kroužku měli tuto zásadu: nejprve se dohodli o verši nebo stati, kterou chtějí prostudovat. Pak každý sám pro sebe určené místo Písma přečetl a 15 až 20 minut o něm přemýšlel a modlil se o pochopení. Teprve potom o přečteném diskutovali.

4. Čti bibli pro sebe. Není to vždy snadné, protože jsou v ní místa, k jejichž přečtení je třeba odvahy. Zkus to, zda ji máš. Najdi si 1 Kor 13, 4–7: „Láska trpělivá jest, dobrotivá jest, láska nezávidí, láska není všetečná, nenadýmá se. V nic neslušného se nevydává, nehledá svých věcí, nevzpouzí se, neobmýšlí zlého. Neraduje se z nepravosti, ale spolu raduje se pravdě. Všechno snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká.“

Myslíš si, že na tom není nic zvláštního? Chceš říci, že jsi již v minulosti tato slova mnohokrát četl? Domníváš se, že k jejich přečtení není třeba odvahy?

Přečti je znovu, ale pro sebe. Čti je tak, že všude tam, kde je slovo láska, vložíš své jméno: „Jenda trpělivý jest, dobrotivý jest, Jenda nezávidí...“ nebo „Věra neobmýšlí zlého, neraduje se z nepravosti, ale spolu raduje se pravdě... Věra všeho trpělivě čeká...“

Při takové četbě mnoho získáš. Nastav si bibli jako zrcadlo svému životu. Uč se z chyb biblických mužů a žen, a ber si za vzor jejich příkladné vlastnosti.

5. Poznamenávej si v bibli a podtrhávej verše. Jsou verše, které pro tebe v životě něco znamenaly. Zatrhní si je třeba červenou barvou. Jiná místa, která studuješ, označ odlišnou barvou. V takto studované bibli se budeš lépe orientovat.

6. Uč se zapaměti některé texty.

7. Čti se zájmem. Vždyť v bibli jsou líce-ny zajímavé události. Najdeš kapitoly, které jsou přímo nabity napětím.

Pokud se ti zdá starší překlad těžší k pochopení, pak si opatř překlady novější. Vždyť Nový zákon je dnes k dispozici v několika novodobých překladech (prof. Žilky, dr. Cola aj.). Stejně tak jsou dostupné nové překlady Starého zákona.

Znáš proroctví bible? Kolik je v nich zajímavostí. Prostuduj proroctví o Kristu, jež jsou roztroušena po celém Starém zákonu a najdi si novozákonní verše, které jsou dokladem jejich naplnění. Seznam se s dalšími proroctvími, kterých je v bibli tolik.

Nenech bibli zahálet. Vždyť je to Boží

Ve Spurgeonově modlitebně

Krásného srpnového dne slunce zářilo nad Londýnem a obloha byla bez mráčků. S několika kolegy jsem právě vystoupil z podzemní dráhy na jižní straně Temže v někdejší dělnické čtvrti, kde kázával Spurgeon. Stanuli jsme před mohutnou modlitebnou. Zde kdysi shromažďoval muž Boží až šest tisíc věřících. Modlitebna se sloupovou fasádou upředu je takřka jedinou starou budovou, která ač velmi silně poškozena, zůstala stát v době druhé světové války, kdy rakety všechno smetly s povrchu. Dnes je tu postaveno mnoho nových budov na místě, kde bomby přinášely smrt a hrůzu. Téměř jsme již zapomněli na strašnou válku, ale zapomněli jsme i na Boží svědky, kteří svědčili ve jménu Kristovu! Proto Pán Bůh především zachoval Spurgeonovu modlitebnu, aby dnes uprostřed nových, moderních domů znovu volala lidi ku pokání a připomínala nám, že se tu v minulém století konalo velké dílo Boží.

Se srdcem tlukoucím vděčností k Bohu vstoupil jsem do velké předsíně domu Páně. U vchodu upoutala mou pozornost mramorová deska, na níž byla vyryta jména dalekých misijních stanic, kam Spurgeonův sbor vyslal své misionáře. Před vlastním vstupem do modlitebny je prostá busta „knížete kazatelů“, která je jediným předmětem, jenž připomíná Božího svědka. Nikdy jsem netušil, že bych mohl jednou navštívit chrám, kde tisíce duší přijalo Krista za svého Spasitele.

Zde v okolí, v dělnických domech bylo působitiště Spurgeonovo, zde konal pastýřskou práci muž, jehož největší snahou bylo přivádět zbloudilé ovce k velkému Pastýři duší — ke Kristu. Vzpomínám na jeden večer, kdy Spurgeon horlivě a s projevem velké lásky ke zbloudilým kázal na slova Kristova: „Vidíš tuto ženu?“ (Lukáš 7, 44) Vypravuje o ženě hříšnici, jak pomazala Pána Ježíše. Vtom vchází tiše do modlitebny ubohá hříšná žena. Před chvílí se rozhodla, že si vezme život, že skočí s dominikánského mostu do řeky. Napadlo ji však, že než by odešla ze světa, měla by se na to připravit. Náhle se dostala do proudu lidí, tlačících se na kázání Spurgeonovo a nemohla zpátky, dokud kázání neskončilo. „Vidíš tuto ženu?“ opakuje muž na pódiu a mluví o hříšících oně ženy z bible, která svými vlasy vysušila nohy Spasitelovy. A tu stála ona zoufalá bytost a její srdce se chvělo, když kazatel přesně popisoval a líčil její vlastní život. Byla jí ukázána cesta k zachráně a ona začala nově žít. Spurgeon píše o ní později: „Jaká to radost vidět ubohou ženu vychvácenou ze smrti, zachránit ztracenou, která jde hrobu vstříc, vyrvát její duši ze zkázy a zahynutí! Ó, jak můžeme lépe využít svého času a svého majetku než ve službě Spasitelově!“

dopis, adresovaný i tobě. Pamatuj, že její studium je zdrojem radosti a životního štěstí: „Neodejď kniha zákona tohoto do úst tvých, ale přemýšlovati budeš o něm dnem i nocí, abys ostříhal a činil všechno podle toho, což psáno jest v něm; nebo tehdy šťastný budeš na cestách svých, a tehdyš opatrný budeš.“ (Joz 1, 8) J. D.

Vzpomínám, jak jednoho dne šel ulicí, kde pracovali dlaždiči. Muž hrubého a divokého vzezření, jehož obličej svědčil o opilství, s nechutí a líně konal svou práci. Mezi úderý kladivem hrubě klel a rouhal se Bohu. Tu ucítil, že mu někdo položil ruku na rameno a pronikavé oči se mu zahleděly do tváře. „Umiš výborně klít,“ praví Spurgeon vážným hlasem. „Zdalipak umíš také tak se modlit?“ „Proklej tě Bůh!“ odpovídá tento s protivným smíchem, „k čertu, to mne nikdy nenapadlo!“ Tu vytáhl Spurgeon pětilinkovou minci z kapsy, podržel ji před očima klnoucího a pravil: „Slibíš mi, že se nebudeš nikdy modlit, když ti toto daruji?“ „To jsem snadno vydělal peníze,“ chlubí se muž, učiní slib s novým klením a strčí stříbrňák do kapsy. Jakmile mu Spurgeon zmizel s očí, bylo mu nějak divně. Svědomí se ozývalo: „Cos to učinil, cos to učinil?“ Po práci šel ihned domů. Žena hledí na něj udiveně, neboť před půlnocí se dosud nikdy neuracel. Poděsil ji jeho divoký pohled. „Co je ti, co máš?“ koktala. „Stalo se mi něco strašného. Slibil jsem, že se nikdy nebudu modlit. Tady jsou ty jidášské peníze, páli mne, nemohu si je nechat!“ Vyndal stříbrnou minci z kapsy a mrštil ji s odporem na stůl. — Ženě se zvláštním způsobem podařilo zjistit, kdo byl oním dárce. Muž nakonec sám navštívil Spurgeona, který mu přísně pohleděl do očí, modlil se s ním... Tento opilec se stal věrným členem jeho sboru. V domově tohoto muže zavládl Boží pokoj. Když později vzpomínal Spurgeon na tuto zkušenost, řekl: „Byl to odvážný kousek, ale já nemohl odolat puzení. Musel jsem se toho odvážit, ač jsem se přitom chvěl. Snad jsem se nikdy za žádnou duši tak nemodlil jako tenkrát, když jsem odcházel od onoho dlaždiče. Bůh se přiznal k mému odvážnému kousku. Od té doby onen muž chodil po cestách Páně.“

Vzpomínám a vzpomínám na všechny ty divné Boží skutky v životě „knížete kazatelů“. Konal-li Spurgeon pastýřskou práci s dospělými s velkou láskou, byl tím něžnější a milejší v práci s dětmi, zvláště s umírajícími. Vzpomínám, že založil i sirotčinec. Vydržoval jej svými psanými kázáními, která nepřetržitě vycházela. Ve svém sirotčinci navštívil jednou umírajícího hochu. Vzal jej za ruku a pravil mu: „Nuže, můj milý hochu, máš kolem sebe plno vzácných zaslíbení. Jsi unaven dlouhým ležením. Brzy však budeš zbaven všech bolestí a odpočineš si. Miluješ Pána Ježíše?“ — „Ano.“ — „Ježíš tě miluje. On tě vykoupil svou drahou krví a ví, co je pro tebe nejlepší. Je to jisté pro tebe těžké ležet zde a muset slyšet, jak se hoši venku radují a jak si hrají. Pán Ježíš si tě však vezme brzy domů. Pak ti řekne, proč to tak všechno bylo, a ty se budeš nesmírně radovat.“ Potom položil svou ruku na chlapce a modlil se: „Pane Ježíši, ty dobrý Mistře, toto milé dítě vztahuje svou znavenou ruku k tobě. Uchop ji,

milý Spasiteli, svou mocnou vřelou pravici! Pozvedni ji, až se to dítě bude muset brodit studeným proudem, aby jeho nohy nestrnuly ve vlnách smrti. Vezmi si toto dítě ve svůj čas. Do té doby je potěšuj a povzbuzuj! Ukaž se mu na tomto loži, dej se mu tu poznat, aby tě stále více milovalo jako svého drahého Spasitele!" Pak objednal pro chlapce kanárka, aby mu prozpěvoval. Jeden jeho přítel napsal: „U smrtelného lože dítěte, které bylo jeho láskou zachráněno, připadal mi větší a vznešenější, než když ovládal mohutné zástupy." Byl to vsuktku pastýř Bohem povoláný a vyučovaný.

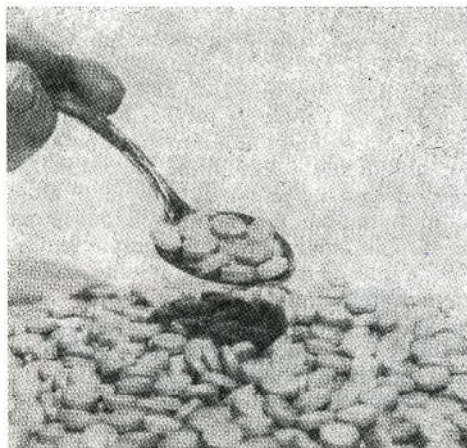
Stojím v modlitebně před pódiem, kde kázal Spurgeon, a uvědomuji si, že dole v suterénu přednášel svým žákům, budoucím dělníkům na vinici Páně. Tam založil svou původní kazatelskou školu. Bylo to v roce 1856. Nekladl ani tak velký důraz na rozsah vědění jako na vnitřní i vnější způsoblost k tomuto vzácnému povolání. Nepostavil pro ně žádný velký dům. Ubytoval je po dvou nebo po třech v křesťanských rodinách, aby se neodcizili rodinnému životu a zůstali v prostých poměrech, ve kterých měli v budoucnu žít. Sám jim mohl poskytnout jen málo času ve vyučování, protože byl přetížen prací. V Jiřím Rogersovi však brzy našel pomocníka a kazatele podle svého srdce. Byl to muž vzdělaný, věřící Pismu, ohleduplný, vážný a zbožný, ale širokého srdce. Později působil v kazatelské škole i jeho bratr Jakub Spurgeon. I tuto školu vydržoval muž víry z prostředků, získaných za tištěná kázání. Po roce existence kazatelské školy jednoho večera Spurgeon zjistil, že všechny finanční prostředky byly vyčerpány. V pokladně ani v peněžence mu nic nezbylo. Spurgeon pravil svému příteli: „Tak, a teď už tady nemáme vůbec nic!" „Ano, ale máš dobrého finančníka. Prosil jsi jej už, aby ti dodal nové prostředky?" — „Ano, to jsem učinil!" — „Pak to tedy přenechej Jemu! Ostatně, četl jsi už všechny došlé dopisy?" — „Ne, já u den Páně nečtu poštu." — „V tomto případě bych to však udělal. Nechceš do ní nahlédnout?" Spurgeon uposlechl přítelovy rady. Když otevřel první dopis, četl tato slova: „Vážený pane, dovoluji si Vám oznámit, že mně zcela neznámá dáma složila 2000 liber šterlinků pro vzdělávání Vašich mladých mužů." Byla to nejvyšší suma, jaká kdy došla pro podporu kazatelského díla. Později byl postaven řádný seminář pro kazatele, který byl chloubou sboru. Každý pátek odpoledne mival pak zde Spurgeon své proslulé promluvy ke studentům.

Vzpomínám na jinou dobu, kdy se duchovní buditel dostal do nových finančních nesnází. Amerika začala podezřele ztrácet zájem o knihy s jeho kázáními. Důvodem byla skutečnost, že Spurgeon kázal proti zotročování černochů v jihoamerických státech. Ale i zde Pán znovu pomohl. Sbor začal přinášet pravidelné oběti a další instituce poskytovaly své dotace. Z blízka i dále přicházely mimořádné dary a korunovaly modlitby víry a práci lásky.

Na tyto a jiné zkušenosti ze života muže Božího jsem myslel, když jsem se procházel po Spurgeonově „tabernaklu" a když jsem s galerie viděl stovky a stovky sedadel. V duchu vstupovaly přede mnou do modlitebny stovky a tisíce těch, kteří dosáhli jistoty spasení skrze pokorný Boží nástroj. Nechtělo se mi odcházet z místa, které dodnes káže tak výmluvnou řeč.

ZÁZRAČNÉ LÉKY

Není už tajemstvím, že to lidé přehnali s užíváním mnoha „zázračných" léků. Jsme okouzleni divy moderní medicíny, že někdy přehlídíme smutnou stránku zázračných léků. Výroba antibiotik stojí mnoho peněz, protože lidé spotřebují obrovské množství penicilinu, tetracyklinů a dalších léků pro potírání infekce. Než se vydáš na cestu do ordinace lékaře a než budeš žádat nějaký nový účinný lék, i když trpíš jen obyčejným nachlazením, které tento lék přes svou zázračnost nedokáže vyléčit, zamysli se nad těmito skutečnostmi.



Penicilin ztrácí svou moc. Proč? Poněvadž jej užíváme přespříliš. Podle dr. Maxwella Finlanda, profesora medicíny v Harvardu, je dnes v nemocnici v Bostonu už jen 25 % stafylokoků citlivých na penicilin. Penicilin zabírá ještě na některé formy zápalu plic a zánětů v krku, žel, jsou ale jiné nemoci, které mu tvrdě odolávají.

Penicilin, opěvovaný zázračný lék století, klesl v poslední době na ceně. Proč? Protože jsme jej užívali příliš mnoho a příliš často i při nezávažném onemocnění, místo abychom si jej šetřili pro těžší případy, pro něž byl určen. Bylo zjištěno, že od roku 1945 v některých zemích stoupla spotřeba penicilinu až třicetinásobně. Penicilin jsme užívali lehkomyšlně, ať už ve formě tablet nebo injekcí.

Nejen, že bakterie se staly imunní na zázračné drogy, ale lidé jsou na ně alergičtí. Často se stává, že po nahodilém použití penicilinu nebo jiných antibiotik dojde k nepříjemným reakcím, které jsou někdy horší než onemocnění samo.

Lidé, kteří požívají tyto silné léky při pouhém rýmě, se vystavují nebezpečí. Všechna antibiotika se získávají z plísní. Mnozí lidé nesnášejí plíseň právě tak, jako jiní prach nebo pyl.

První dávky obvykle reakci nevyvolají. Protilátky, které jsou v těle, se při opakovaném setkání se zázračným lékem postaví na odpor. Při eventuálním pozdějším použití můžeš dostat alergickou svědivou vyrážku, sennou rýmu nebo astma. Doslova milióny pacientů jsou precitlivělí jen proto, že zbytečně užívali „zázračné" léky. Budou-li později v případě vážného onemocnění tento lék potřebovat, budou také reagovat alergií.

Nemyslete si, že tyto reakce jsou ojedinělé. Když byl penicilin objeven, byly re-

už nepomáhají

akce pozorovány jen u 3,5 procenta osob. Dnes někteří lékaři tvrdí, že 30 procent pacientů má penicilinovou reakci. Dnes již známe 35 různých nepříjemných reakcí na antibiotika. A je tragické, že některé z nich jsou trvalého rázu. Chloromycetin je určen pro skvrnitý tyfus. Někteří pacienti jej nerozumně užívali ve velkých dávkách a byli postiženi těžkou chudokrevností a v několika desítkách případů nastala dokonce i smrt.

Penicilin se pomalu stává další bezmocnou zbraní v dějinách lékařství. Před lety měl lékař možnost uplatnit pouze sulfonamidy. Ale během pěti let sulfonamidy ztratily účinnost a nezdovaly bakterie. I dnes se ještě tato skupina léků předepisuje, ale četné bakterie jsou vůči ní rezistentní.

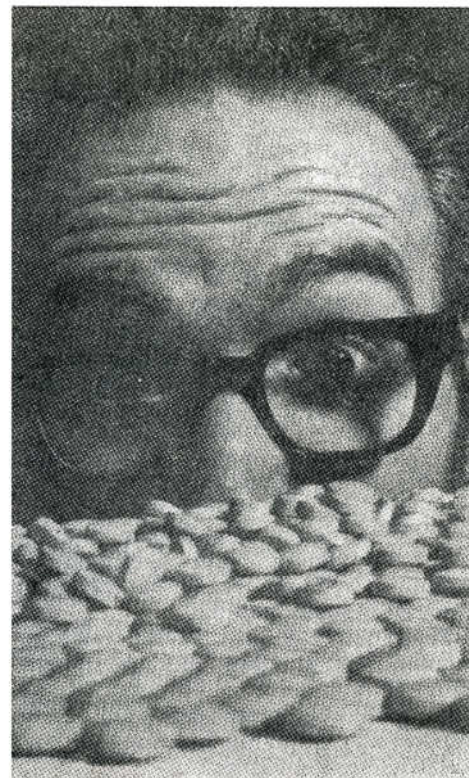
Lékaři však nevyhazují zázračné léky do odpadků. Naopak, prosí veřejnost, aby je nebrala na lehkou váhu, aby si déle udržely svůj věk. Jedině lékař může léčit tvou nemoc. Máš-li virovou infekci, ulož ti možná do postele a nařídí ti, abys hodně pil a měl teplo a klid. Zjistí-li, že potřebuješ penicilin nebo jiné antibiotikum, aby nenastaly další komplikace, dá ti jej. Ví nejlépe, co a jak, proto si nic nevynucuj.

Pamatuj si dále, že odolnost tvého organismu je cennější, než veškeré zázračné léky světa. Bez pomoci bílých krvinek a protilátek nemůže ani zázračný lék nemoc vyléčit. Antibiotika odražejí bakterie od chvíle, kdy jim obranné látky tvého těla dokáží zasadit smrtelnou ránu.

Neužívej drahé léky pro běžná onemocnění, která tvé tělo zdolá samo. Ponech si je pro závažnější onemocnění, kdy na baci-ly budeš potřebovat „dynamit".

Nezapomeň, že mnohem levnější a účinnější je uchovávat si tělo ve zdraví, abys nepotřeboval léky. Když však přece jen onemocníš, spolehni se na úsudek lékaře, který ti poradí nejlépe.

Dr. J. F.



Doposud se nenašel filosof,
který by mohl s trpělivostí
snést bolest zubů. (Shakespeare)

10 ZLATÝCH PRAVIDEL

pro zdraví zubů

PAMATUJ NA

PROTO!

PŘÍKLAD!

1

Kdo chce zůstat zdrav, musí se správně stravovat.

Jen ten, kdo se správně živí, bude mít dobré zdraví. To platí zvláště pro udržení dobrého chrupu. Poškození zubů je dosti často smutným výsledkem špatné výživy.

Lepší než sladkosti je ovoce, ořechy, žitný chléb, ovesné vločky, čerstvá zelenina, mléko, tvaroh a sýry.

2

Péče o tělo nesmí přestat u zubů.

Nemocné zuby mohou mít nepříznivý vliv na celé tělo, zvláště pro žaludek, srdce, ledviny a klouby. Kromě toho neošetřovaný chrup je nepěkný.

Takzvaný „rodinný kartáček na zuby“ patří minulosti. Po každém jídle se mají vypláchnout ústa. Tento zvyk z mládí se projevuje ve stáří.

3

Pravidelná návštěva zubního lékaře nepřináší zvláštní potěšení, ale uklidňuje

Počínající zubní kazy mohou být rychle a snadno odstraněny. Náklady na ošetření jsou nízké.

Jistota je jistota. Vyhledejte nejméně dvakrát ročně vašeho zubního lékaře. Může vám v těžkých případech pomoci radou i skutkem. Čím dříve, tím lépe!

4

Jaký mléčný zub, takový potom i trvalý.

I mléčné zuby jsou důležité. Na jejich stavu závisí často zdraví pozdějších, trvalých zubů. Zde mají velkou zodpovědnost rodiče. 60 procent prvňáčků má zkažené mléčné zuby.

Děti mají být navyklé na pravidelnou prohlídku zubů. Menší kazy mohou být rychle a bezbolestně odstraněny.

5

Chytří rodiče budou pozorní

V době změny chrupu, tj. asi od 6 do 13 let, se objevují vady v růstu zubů. Tyto potíže mohou dětem velice ublížit a mají být ihned odstraněny.

Zvlášť důležitá v této době je stálá kontrola chrupu, která umožňuje včas zjistit a upravit nesprávný vývin.

6

Ten „pravý“ je přece nejlepší.

Vlastní zuby, třeba i ošetřované, jsou lepší než ten nejlepší umělý chrup. Vyplatí se dbát o vlastní zuby. Mnohá nemoc má příčinu ve zkažených zubech.

Při zjištění vady na zubech, zajděte ihned k lékaři. Každý den je drahý. Při účelné výživě a denní péči o chrup se dají zuby dlouho uchovat.

7

Dudlík v ústech je dvojnásobně nezdravý.

S palcem a dudlíkem se dostává do ústní dutiny mnoho bacilů. A ještě něco horšího — oba znetvořují dětské dásně a posunují zuby. 30 procent dětí musí chodit na rovnání zubů.

Potřeba cucání dudlíku se může u kojenčů zmírnit při krmení. (Menší otvor v dudlíku — delší čas pití.) Starším dětem podávejte takovou stravu, která potřebuje silnější žvýkání a vhodným způsobem, přijatelným pro děti, jim poukážte na následky.

8

Šikmé zuby, to není osud

Při zjištění této skutečnosti je nutné zajít ihned k lékaři. Nejpozději to musí být do 10 let. Jako vždy, tak i zde platí: čím dříve, tím lépe může lékař odpomoci zlu.

Nepravidelně narostlé zuby jsou nejen nepěkné, ale mohou ovlivnit životní úspěch a povolání. Takový chrup není ani schopen dobré práce.

9

Nemůžeme se ho zbavit?

V mezerách se časem usadí sousední zuby a uvedou systém chrupu v nepořádek. Také protějškové zuby nemohou plnit svůj úkol.

Ošklivé mezery v chrupu může lékař odstranit. Lépe to vyhlíží a je to důležité pro všeobecný stav. Dobře rozmělněná strava zajišťuje poloviční námahu při trávení.

10

Neodkládej na zítřek.

Neodůvodněný strach před ošetřením chrupu je špatný rádce. Otálením a zdráháním se vady neodstraní. Pozorní rodiče mohou uchránit své dítě před většími bolestmi.

Stále nová léčiva a vysoce vyspělá technika pomáhají lékaři k rychlému, zdárnému a bezbolestnému ošetřování. Bezbolestnému? Při včasné ošetření určitě.



ŮZASNÁ PROROCTVÍ BIBLE

O EGYPTĚ

PŘEDIVNÉ PROROCTVÍ o tom, že Tachpanches bude poraženo a že skončí pyšná moc Egypta.

Písmo mluví velmi mnoho o Egyptě a o jeho postavení v dějinách. Začalo to v době, kdy tam přišel Abrahám v době hladu. (1 Moj 12) Egypťané žili v modloslužbě a velmi hříšně a Bůh je často trestal. Starozákonní proroctví pozoruhodně předvídají tyto soudy nad Egyptem.

Mnoho starozákonních pisatelů prorokovalo proti starým egyptským městům a jejich proroctví patří mezi nejúžasnější proroctví bible. Mluví o nejvýznamnějších městech Egypta a o jejich budoucím soudu. Archeologické a historické důkazy dnes potvrzují, že tato proroctví se dokonale naplnila — některá po staletích.

Dějiny Božích soudů nad egyptskými městy začínají ve skutečnosti pádem Jeruzaléma. Když Nabuchodonozor roku 597 před Kristem dobyl města poprvé, odvedl si mnoho zajatců. Byl mezi nimi i kněz Ezechiel. Ezechiel prorokoval v babylónském zajetí — mezi lety 593 až 571 př. Kr. — proti Egyptu. (Ezech 29—32 kap.)

Kolem roku 587 př. Kr. zaútočil Nabuchodonozor na Jeruzalém podruhé. Tentokrát nadobro porazil judského krále Sedechiáša a město vypálil. Mezi jinými odvedl do babylónského zajetí i proroka Jeremiáša.

Jeremiáš získal Boží prozřetelností přízeň babylónského krále, který ho záhy propustil a dovolil mu žít s malou hrstkou Židů v Judeji. Pak měly události rychlý spád. Úkladný vrah zavraždil Gedaliáša, kterého Nabuchodonozor ustanovil za judského správce. Židé se obávali odvety a prchli do Egypta. Jeremiáša přinutili, aby šel s nimi.

Po cestě trvající několik týdnů, dorazili do Tachpanches na východních hranicích nilské delty. V Tachpanches přikázal Bůh Jeremiášovi, aby prorokoval proti městům Egypta. Bylo to kolem roku 566 př. Kr.

Jeremiáš a Ezechiel prorokovali proti osmi egyptským městům. Archeologové přišli již na umístění i dějiny těchto sedmi měst. Města, jež byla odhalena, se jmenují Zoan, Tachpanches, Heliopolis, Memfis, Pelusium, Pibeset a Théby. Archeologové dosud pracují na některých těchto místech. Poloha osmého města Migdol nebyla dosud přesně

stanovena. Dvě města, Tachpanches a Théby, zaujímala obzvláště důležité postavení v proroctvích Jeremiášových a Ezechielových.

Tachpanches leží na východním okraji nilské delty, asi sedm mil od Suezského průplavu. Než vyschla peluzská větev Nilu, protékala právě kolem tohoto města. Město tvořilo hlavní pevnost, střežící východní vstup do Egypta. Bylo to rovněž významné obchodní středisko, poněvadž tudy procházely všechny karavany do Egypta a zpět. Uprostřed města stojí velká budova z nepálených cihel, která sloužila jako malá pevnost a sídlo faraóna, kdykoli dlel v tomto kraji. Za touto budovou vyslovil Jeremiáš své první proroctví proti Egyptu: „Stalo se pak slovo Hospodinovo k Jeremiášovi v Tachpanches, řkoucí: Nabeř do ruky své kamení velikého, a schovej je v hlině v cihelně, kteráž jest u brány domu Faraonova v Tachpanches, před očima mužů Judských. A řci jim: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já pošlu, a vezmu Nabuchodonozora krále Babylónského, služebníka svého, a postavím stolicí jeho na tomto kamení, kteréž jsem schoval, i rozbije majestát svůj na něm.“ (Jer 43, 8—10)

Sir Flinders Petrie, slavný britský archeolog kopal roku 1886 u Tachpanches. Jeho objevy mimořádně osvětlily Jeremiášovu zprávu. Prvým Petrieho překvapením na tomto místě bylo označení náspu, obsahujícího pozůstatky Tachpanches. Domorodci jej nazývali Kvasr Bint el Jehudi, což značí „palác Židovy dcery“. Je to nanejvýš neobvyklé jméno a v celém Egyptě se nic podobného nevyskytuje. Název připomíná po celá staletí návštěvu Sedechiášových dcer po zhroucení judského království.

Petrie přišel hned na začátku svých vykopávek na to, že mohyla zřejmě obsahuje faraónův palác, o němž mluví Jeremiáš. Dal odklidit suť a přišel na podlahu budovy. Ukázalo se, že pevnost se skládala z velké hlavní čtvercové části, vysoké několik pater. K ní byly připojeny další dvě části: královské obydlí a sklady. Zdá se, že v těchto tachpancheských královských místnostech bydlely Sedechiášovy dcery. Palácová bašta stála ve velkém opevněném táboře, obehnaném zdí, silnou přes 3,30 m, jak zjistil Petrie.

Při vykopávkách této pevnůstky učinil Petrie překvapivý objev. Před hlavním vchodem budovy vykopal velkou plošinu z cihel. To mohla dobře být prostora, v níž Hospodin kázal Jeremiášovi uložit velké kameny. Zdá se, že toto místo sloužilo jako shromaždiště, kde se vyřizovaly obchodní, vládní a společenské záležitosti. Z tohoto ideálního místa mohl Jeremiáš dobře ohlásit své poselství. Petrie marně hledal kameny, které tam Jeremiáš uložil. Záplava vody smetla větší část prostranství.

Jeremiáš předpověděl o Tachpanches toto: „Nebo přitáhne a poplení zemi Egyptskou: Kterých k smrti, k smrti, a kterých k zajetí, do zajetí, a kterých pod meč, pod meč. A zánitím oheň v domích bohů Egyptských, aby je popálil, a zajal je. A přiděje se zemi Egyptskou, tak jako se odívá pastýř rouchem svým, a vyjde odtud s pokojem. Když poláme sochy Betseme, kteréž jest v zemi Egyptské, a domy bohů Egyptských popálí ohněm.“ (Jer 43, 11—13)

Prorokoval, že babylónský král Nabuchodonozor, který právě pohltil Jeruzalém, dojde Tachpanches a zřídí zde svůj trůn. Dějinné záznamy potvrzují, že Nabuchodonozor skutečně vtrhl do Egypta, jak Jeremiáš předpověděl.

Úlomek babylónské hliněné tabulky je svědectvím Nabuchodonozorova útoku na Egypt. Žel, že se tabulka značně poškodila; je uložena v britském muzeu. Zachovala se však na ní taková část klínového písma, že bylo možno usoudit, že Nabuchodonozor táhl do Egypta. Čteme na ní: „... 37. roku, vytáhl Nabuchodonozor, babylónský král, do boje proti Egyptu. Amasis, egyptský panovník, svolal svoji armádu...“ (Přeložil A. L. Oppenheim ve „Starých textech Blízkého východu, týkajících se Starého zákona.“) Nabuchodonozor podnikl tuto výpravu poprvé ve svém 37. roce, nebo-li 568/567 př. Kr.

Při útoku na Egypt musel Nabuchodonozor přemoci Tachpanches, protože toto město bylo důležitým opevněným bodem na cestě do Egypta. Jinak by se byl nedostal do vnitrozemí. Dr. Emil Kraeling posuzoval důkazy a napsal v biblickém atlasu Rand McNallyho:

„Věru, nelze pochybovat o tom, že Nabuchodonozor skutečně zřídil svůj dvůr v paláci v Tachpanches, jak předpověděl Jeremiáš ve 43. kap. 8. verši, a vynášel zde rozsudky smrti.“

Ezechiél předpověděl v Tachpanches další boj: „A v Tachpanches zatmí se den, když tam polámu závory Egypta, a přítrž se stane v něm vyvýšenosti síly jeho. Mrákota jej přikryje, dcery pak jeho v zajetí půjdou.“ (Ezech 30, 18) Po Nabuchodonozorově tažení roku 568/567 př. Kr. vtrhli roku 525 př. Kr. do Egypta Peršané za Kambyasa II. Hérodót, řecký historik, který psal v 5. století př. Kr., podává zprávu, že se Kambyses vydal na cestu proti Egyptanům na pobřežním výběžku zvaném Pelusium. Potom zahnal jejich armádu kolem Tachpanches k hrazenému městu Memfis. Tam dokončil porážku Egyptanů.

Tak zničil Kambyses panství Egypta a jeho pyšná moc skončila, jak prorokoval Ezechiél. Kambyses pokračoval v podmaňování Egypta a ustanovil v zemi perskou vládu. Byl to skutečně temný den pro Egypt, který už nikdy neměl mít jako národ důležitý význam.

Théby byly po dlouhou dobu egyptských dějin hlavním městem jižního Egypta. Ležely na východním břehu Nilu asi 450 mil jižně od Káhiry a byly od roku 2100 před Kristem sídlem faraónů. Město dosáhlo vrcholu své moci mezi lety 1500–1000 př. Kristem, kdy tvořilo střed obrovské říše a bylo nejbohatším a nejslavnějším městem světa. Egyptané pojmenovali své hlavní město podle místního boha Amona No-Amon, „Město Amonovo“. Židé je označovali egyptským jménem, a tak nacházíme v některých překladech bible No-Amon nebo prostě No. Moderní překlady užívaly běžnějšího názvu Théby, který razili Řekové.

V Thébách je největší sbírka památek a zřícenin světa. Zříceniny jsou rozděleny do třech hlavních území. V moderním světě Luxoru je velkolepý chrám Amenotepa III. Půldruhé míle severovýchodně od Luxoru, u Karnaku, jsou pozůstatky majestátního Amonova chrámu a několika chrámů menších. Naproti Luxoru a Karnaku, na druhém břehu Nilu, leží Nekropolis neboli královský hřbitov. Je zde mnoho chrámů a hrobů králů a královen, kdysi vládnoucích Thébám.

Egyptské chrámy se řadí mezi nejdůmyslnější lidská díla. Největším egyptským chrámem je chrám Amonův v Karnaku. Je to největší chrám vůbec a donedávna to byla i největší sloupová budova, jež kdy byla postavena.

Krytá sloupová síň v Amonově chrámu patří mezi divy světa. Je tak velká, že by mohla pojmut celou pařížskou katedrálu Nôtre Dame. Střecha této obrovské budovy byla kdysi podepřena 134 sloupy, z nichž mnohé dosud stojí.

Menší sloupy, tvořící sedm řad po každé straně obou středních řad, jsou vysoké 14 m a jejich objem měří 9 metrů. V obou středních řadách se sloupy zvedají do velebné výše 23 metrů a jejich obvod je 11 metrů. Hlavice velkých sloupů jsou tak obrovské, že prý by na jejich vrcholu mohlo stát 125 lidí.

Když se tak člověk dívá na velký Amonův chrám, má pocit, že to jistě byl chrám „krále bohů“. Všechny ostatní egyptské chrámy jsou proti němu nepatrné. Amon byl skutečně po celá staletí hlavním bohem Egypta. Za svůj úspěch vděčí politické situaci, neboť s rostoucím významem Théb rostl i bůh Amon. Jeho jméno značí „skrytý bůh“. Egyptané ho uctívali jako boha ovzduší a plodnosti. Představovali ho v lidské podobě, ačkoli mu někdy dávali beraní hlavu.

Co chtěl Bůh říci o velkém městě Thébách, o městě, jež se honosilo největším pohanským chrámem, jaký kdy lidé postavili? Mluví bible o Thébách a o bohu Amonovi? U Jeremiáše 46, 25. 26 čteme tato slova: „Praví Hospodin zástupů, Bůh izraelský: Aj, já navštívím lidné město No, též faraóna i Egypt s bohy jeho a králi jeho. Faraóna, pravím, a ty, kteří v něm doufají. A vydám je v ruku těch, kteří hledají bezživotí jejich, totiž v ruku Nabuchodonozora, krále babylónského, a v ruku služebníků jeho.“

Ano, Bůh chtěl pomoci Nabuchodonozora potrestat Amona a ty, kteří ho uctívali. Víme už ze zprávy babylónské tabulky, že Nabuchodonozor vtrhl do Egypta roku 568/567 př. Kr. Archeologie nám, žel, neodhalila podrobnosti o tomto tažení. Ale zpráva ukazuje, že Nabuchodonozorova výprava byla úspěšná a že král získal alespoň na čas vládu nad touto zemí. Kdo chtěl ovládnout Egypt, musel vojensky porazit Théby, hlav-



Na tomto úlomku je babylónská zpráva o Nabuchodonozorově invazi do Egypta v letech 568–567 př. Kr.

ní město. Máme důkazy, že Jeremiášovo proroctví se naplnilo v osobě krále Nabuchodonozora.

Dějiny pohotově potvrzují skutečnost, že Théby byly stíženy soudy. Historie Théb od doby Jeremiášovy a Ezechielovy až do 3. století po Kr. se vyznačují soustavnými útoky cizinců a vzpourami místního obyvatelstva.

Jako první přišel Nabuchodonozor. Potom Kambyses II. zasadil dobytím Egypta roku 525 př. Kr. Thébám strašnou ránu. Kambyses vyplenil, rozbil a spálil jejich chrámy a město úplně vydrancoval. Théby se poněkud vzpamatovaly, ale nikdy už nedosáhly prvořadého významu.

Roku 335 př. Kr. Kristem potlačili Peršané vzpuru domorodých vládců v Thébách a opět je potrestali. Dalšími utiskovateli byli Řekové pod vedením Alexandra Velikého. Vtrhli roku 332 př. Kr. do Egypta a dobyli ho. V 1. století př. Kr. zničil Ptolemaios IX. Théby úplně, když usiloval potlačit vzpouru.

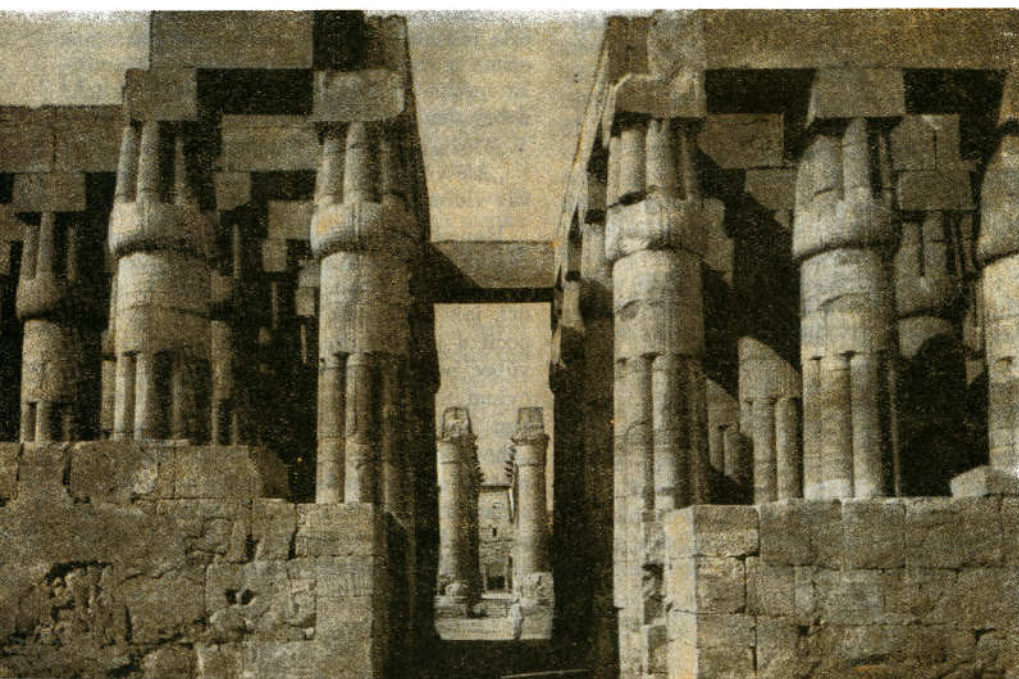
Koncem 4. století po Kr. měli křesťané v Egyptě oporu. Zřídili si v chrámech modlitebny a staré modly zničili nebo odstranili. Tak potrestal Bůh Amona a postihl Théby soudy podle proroctví.

Pohled na místo, kde stávaly Théby, snadno potvrdí naplnění slov Ezechielových: „No bude roztrháno, nepřátele bude mítí ve dne (podle jiného překladu: jeho zdi budou strženy).“ A skutečně, nikde není vidět městské hradby nebo zdi. V mnoha starobylých městech, jako např. v Ninive a v Babylónu, stojí dosud zřícené zdi, ale v Thébách tomu tak není. Jen ojedinělé brány označují místa, kde stávaly kdysi zdi.

Tak jsme poznali, jak přesně a dokonale se naplnila proroctví o Thébách a o Tachpanches. Proroctví i naplnění jsou pozoruhodná. V době, kdy byla napsána, byl Egypt mocnou říší. Byla to smělá předpověď, že Tachpanches bude dobyto a že skončí pýcha a moc Egypta. Ale skutečně se to stalo. Prorokovat, že zdi mocných Théb budou strženy, je přece jen poněkud odvažné. Ale v sutinách města nezůstala ani část těchto starobylých městských zdí.

Jsou však tato proroctví skutečně tak pozoruhodná? Zkoumáme-li je podrobně, záhy poznáme, že je nevytvořili lidé, nýbrž ten, který zná konec od začátku. Bible není snůškou starých lidských spisů, nýbrž Božím zjevením člověku. Je nám dána proto, abychom vírou v Ježíše Krista našli život věčný.

B. G. W.





Stálý spěch a nervové vypětí, to jsou dva charakteristické znaky dvacátého století. Snad všichni civilizovaní obyvatelé této planety jsou jimi poznamenáni a do jisté míry i raněni. K těmto dvěma činitelům, jež nám často způsobují bolest, přistupuje ještě jeden, který mezi lidmi nezdědka zapouští své kořeny a to je nedostatek vzájemné důvěry. Je pochopitelné, že takový stav nutí ke stále připravenosti k obraně proti možným útokům bližních. Opouštíme-li náš byt a nikdo v něm nezůstává, pečlivě zamykáme dveře. Proč? Ze strachu, že by někdo mohl vniknout do bytu, aby nás okradl. Otočení klíčem v zámku je tedy již gestem nedůvěry, která je, žel, nejen přirozená, ale i oprávněná. Stačí nahlédnout do denního tisku, abychom se o tom přesvědčili.

Nehledě však na tyto extrémní případy cítíme, že naši bližní nejednají vždy a všude čestně a poctivě. Když jsem ještě studoval na universitě, měl jeden kolega v přítomnosti profesora pěkný živý referát. Najednou strčil do mne loktem můj soused, poukázal posměvačně na nadšení mluvčího a poznamenal: „Ten zřejmě opravdu věří tomu, co přednáší!“ Z upřímnosti druhého dělal si tento mladý muž legraci. Protože přednášející řekl to, co považoval za správné a protože se vyjadřoval v zápalu nadšení, přivodil si výsměch. Zdá se, že upřímnost se stala nemoderní.

Nebo se zamysleme chvíli nad divadlem. Zdalipak mohou být herci skutečně ve všech rolích, které musejí hrát, upřímní? Více než kterýkoliv jiný člověk jistě i herci cítí, že jejich slova a jednání na jevišti sotva jsou nebo vůbec nejsou v souladu s jejich duševním stavem v daném okamžiku.

Jeden anglikánský biskup se kdysi otázel nějakého herce, proč tolik lidí navštěvuje divadlo, ale jen tak málo jich chodí do kostela.

„Omluvte mne, prosím, pro moji upřímnost,“ odpověděl tázaný herec, „ale to tkví prostě v tom, že my v divadle mluvíme o neskutečných věcech tak, jako kdyby byly pravdivé, zatímco vy v kostele mluvíte o skutečnosti tak, jako by se jednalo o pouhou fantasii.“

Takové myšlenky nedůvěry nás jistě napadnou i v souvislosti se zcela obyčejnými hmotnými věcmi. Tak třeba vyvstane otázka, zda je zboží, které kupujeme kvalitní a nechceme být oklamáni jen pokud jde o složení, ale i váhu a cenu zboží.

A nyní se obracím jen na mužské čtenáře a prosím všechny čtenářky, aby další řádky přeskočily. Dejme tomu, milý čtenáři, že jdeš po ulici a potkáš nějakou dámu. Není to nic neobvyklého, že? Ale pozoroval jsi již,

že mnohé z našich spoluobčanek nás klamou, pokud jde o jejich skutečné vlastnosti? Rafinovaně ovládají umění malovat a lžít se. Při pohledu na jejich růžové rty a jejich svěže vyhlížející tváře měli bychom si myslet, že v jejich žilách proudí obzvlášť šlechetná krev. Tento nedostatek upřímnosti, jinak přece sotva můžeme označit takové jednání, je ovšem již velmi starého data. Vždy byly činěny pokusy odstranit nebo skrýt vady, které s sebou neodvolatelně přináší stárnutí. Na základě tohoto poznatku řekl filosof La Bruyère: „Ženy by byly v neutěšené situaci, kdyby byly od přírody takové, jakými se samy dělají!“ Neupřímnost je znakem našeho století. Člověk by se chtěl zdát jiným než ve skutečnosti je. Nechceme ovšem tvrdit, že by bylo nečestné chtít se ukázat v příznivějším světle. Je naprosto správné, že člověk pečuje o svůj oděv a nezanedbává svůj zevnějšek. Přeje-li si však člověk zdát se něčím víc, než čím ve skutečnosti je, pak je to hanebné, protože podporuje prolhanost a šíření nedůvěry.

Dva mladí lidé — dívka a mladý muž — najdou v sobě vzájemné zalíbení. Jejich společným cílem je manželství. Ve šťastné době zasnoubení každý z nich činí všechno možné, aby byl co nejvíc hodným lásky. To je naprosto chválné a za předpokladu, že se o to budou snažit i po svatbě. Jistě znáte několik nešťastných nebo zcela rozbitých manželství, která se pro muže a ženu stala zklamáním jen proto, poněvadž před svatbou nebyli mezi sebou a vůči sobě čestní.

A co všechno by se mohlo říci o tom, v jakém rozsahu lež ovládá náš společenský život! To by byl obžalovací spis, jehož konec by vůbec nebylo lze dohlédnout, kdybychom skutečně chtěli všechno o lži sepsat. Jako příklad ať poslouží toto: Dejme tomu, že musíme vykonat naléhavou návštěvu. Na vaše zazvonění vám otevírá dveře paní domu a na vaši žádost, že chcete mluvit s jejím manželem vám odpovídá: „Je mi velmi líto, ale manžel není doma.“ Je to sice jasná lež, protože zjišťujete, že jeho svrchník a klobouk visí na věšáku, avšak nicméně vás jeho žena s nejpoctivějším obličejem ujišťuje: „Není zde!“

I do našich rozhovorů se snadno vplétá neupřímnost. Když konáte nějakou návštěvu, ptáte se z pouhé zdvořilosti na zdraví manžela, dětí nebo dokonce babičky, ačkoliv jsou vám tyto osoby naprosto lhostejné. Proto odpověď, kterou dostanete, vás také vůbec nezajímá. Ačkoliv vám odpovídají: „Má chřipku,“ vůbec to nevímáte a dokonce se může stát, že o něco později při rozhovoru mluvíte tak, jakoby dotyčná osoba byla zcela zdravá. Vzpomínám si, že jsem před časem četl knihu, ve které byl

nenapodobitelným způsobem podán příklad roztržitého člověka. Ten jednoho dne navštívil nějakou vdovu, aby jí projevil soustrast nad ztrátou jejího manžela. Během rozhovoru však zapomněl, že zemřel její manžel a měl za to, že se jednalo o jejího syna. A tak se zeptal smutným hlasem: „Měla jste jen toho jednoho, milá paní?“ Stalo se naším zvykem příliš mnoho žvanit neupřímně a bezmyšlenkovitě. Přemýšlel jste již někdy o tom, co to znamená, říci někomu „Dobrý den“? Těmito slovy se vlastně vyjadřuje přání, aby člověk, jemuž podáváme ruku, prožil dobrý den. Ale jak často myslíme skutečně na to? Pravděpodobně nikdy nebo jen velmi zřídka kdy! Pro nás je pozdrav „Dobrý den“ pouze prázdná zdvořilostní fráze. Právě tak je tomu s každým jiným pozdravem. Vyslovujeme ho, protože to vyžaduje slušnost. Máme za to, že je zdvořilé zdravít takovým nic neříkajícím způsobem a snad také s přátelským výrazem obličeje připojit několik strojených frází, které vůbec nemusejí být upřímné. Nejdůležitější přitom je, že jsme dodrželi formu zdvořilosti, že náš pozdrav byl slyšen a že jsme naň dostali odpověď.

„Dobrý den! Jak se vám daří?“ Sotva kdo přidává takovému oslovení velký význam. Také ten, kdo je tak pozdraven, ví to velmi dobře a podle toho stereotypně odpovídá: „Děkuji, velmi dobře!“ Přitom tento člověk je možná velmi křehkého zdraví, je slabý a právě prodělává těžkou nemoc nebo ještě jí trpí. Možná někdy později, za předpokladu, že se mu k tomu naskytne příležitost, bude vyprávět, jak mu opravdu bylo po zdravotní stránce. Dnes však odpovídá jen ustálenou frází, aby nevypadal nezdravilým, a aby se s vámi nemusel dlouho zdržovat. Ale i v tomto se projevuje určitá neupřímnost.

Odkud pochází tato náklonnost ke lži, kterou společnost stále víc a více prosazuje a jež zachvacuje i jednotlivce? Probereme podrobněji její bezprostřední příčiny! Především, tak se domnívám, tkví vina ve výchově, které se nám dostalo a kterou našimi příklady neupřímnosti předáváme našim dětem. Dovolte mi, abych vám představil Haničku matku. Zavařuje právě ovoce a je samozřejmě velmi zaneprázdněna. Jakmile zazvoní, řekne s netrpělivým posuňkem: „Ach, to je k zlosti! Zrovna teď mě někdo musí vyrušit! To se mi vůbec nehodí! Snad mě dlouho nezdří!“

Maminka je rozčilená, Hanička to ví docela přesně, neboť to pozorovala vlastníma očima a slyšela vše na vlastní uši. Maminka spěchá ke dveřím, otevírá je a volá: „Á, dobrý den! Jak se vám daří?“

„Děkuji, výborně! Snad vás neruším?“ „Ale vůbec ne! Naopak, těší mě velmi, že vás vidím!“

Hanička je svědkem všeho toho, posluhává a tak dostává malý, možná dokonce každodenní návod jak lhát. Tak ji doma učí, jak má člověk skrývat svůj opravdový pocit a jak má předstírat srdečnost, kterou vůbec necítí. A přece je to lež! Hanička je ovšem malá, dobře vychovaná děvčátka, a čím bude starší, tím lépe se bude umět „chovat“, to znamená, že bude tím zkušenejší v umění snadno, elegantně a ve shodě s danou situací lhát tak, že se to hned nepozná. Když se nakonec na to přijde, že si Hanička z někoho dělala legraci a budou

na ni naříkat, že je prolhaná, je možné se přece utěšovat alespoň tím, že opravdovým viníkem není ona, nýbrž její matka.

Chceme-li se poctivě vynasnažit, abychom viděli, jak se věci vskutku mají, pak se sami musíme bít v prsa; neboť v tomto ohledu děláme chyby vesměs všichni. V důsledku naší výchovy je pro nás zcela snadné mít dva obličej. Jeden obličej ukazujeme stále a přednostně, zatímco druhý obličej pokud možno skrýváme. Často si nasazujeme také masku, když se setkáváme s jinými lidmi. Nakonec si můžeme tak zvyknout na nošení masky, že nám bývá stále těžším chovat se a ukázat se takovými, jací ve skutečnosti jsme.

Co je vlastně lež? A co je pokrytectví? Někdy je to snaha představit něco, co neodpovídá skutečnosti, pohybovat se zdánlivě na vyšší rovině, než jakou jsme vskutku dosáhli. Přenesme se do citového světa mladého muže, který se připravuje na zkoušku, třeba na maturitu. Jaká starost jím hýbe v první řadě? Nejde mu především o to, aby před zkušební komisí udělal dobrý dojem, aby dostal dobrou známku? Na skutečné vědomosti vůbec neklade příliš velkou váhu. O tomto mluvím na základě svých vlastních zkušeností a svých pozorování. Na vyšších školách se studentům nácipávají hlavy vším možným vědění, takže v den zkoušky student má pocit, jakoby držel v ruce sklenici po okraj naplněnou, z níž se nesmí vylít ani jedna jediná kapka. Jakmile je zkouška šťastně složena, snaží se student co možná nejrychleji polovinu nebo dvě třetiny naučeného opět zapomenout. Vždyť svou maturitní zkoušku udělal, to přece potvrzuje vysvědčení o ní, a nyní může studovat, na co má chuť. Chce-li, může si své vysvědčení dát i za rámeček a pověsit ho ve své pracovně. Zda si skutečně osvojil ty vědomosti, které jsou na jeho vysvědčení potvrzeny, teď už není tak důležité. Opravdu ne? Neprojevuje se zde snaha chlubit se vědění, které člověk ve skutečnosti nemá? Není to nečestné?

Je přirozeně možno řádným způsobem dosáhnout úctyhodného postavení a uznání, totiž tím, že je člověk získá prací, pílí a opravdu dobrými skutky. Proti tomu, kdo si své vyšší postavení skutečně zaslouží a kdo své bližní svými výkony převyšuje, nemáme co namítat. Avšak takových výkonů je schopno jen málo lidí. Proto lidé tak často sahají ke snadnějšímu prostředku, jímž je ponižování bližního. Aby se toho dosáhlo, lidé používají lži. Podezříváním a pomlouváním se čestnost člověka stává pochybnou, podstrkují se mu nedobré pohnutky a zákeřnými náznaky se škodí jeho cti, přičemž se lidé nezamýšlejí nad tím, jaký zármutek takto způsobují tomu člověku a jaké hrozné následky to vše může mít.

Lež a pokrytectví se natolik zakořenily v naší bytosti, že jsme se stali jejich otroky a oběťmi. Trpíme sice za ně, ale přesto se od nich nemůžeme oprostít, protože k tomu nemáme odvahu.

Je vám známo, kdy byla vyslovena první lež? Rád vám to budu vyprávět, ačkoliv mě snad budete považovat za pořádně naivního. Ale to nevadí. Protože se právě bavíme o umění být upřímnými, řekněme si alespoň, co si myslíme. Ostatně je tento příběh všeobecně znám, jenže nerozumíme mu a nevykládáme si ho všichni stejným způsobem.

První lež na zemi vyslovil had vůči ženě. Had ztělesňoval tehdy moc Zla. První ženu,

kteřá kdy žila na zemi, ujistil, že požití ovoce, kterého se Bůh zakázal třeba i jen dotknout, otevře jí a jejímu muži široké pole poznání a že jim oběma umožní to, že budou rovni Bohu. To byla první lež. Co to vlastně bylo slíbeno první lži? „Budete jako Bůh,“ tvrdil had. Bezpochyby kladla žena nejdříve odpor. „Bůh nám zakázal jíst toto ovoce. Řekl, že kteréhokoli dne z něho budeme jíst, smrtí zemřeme,“ odpověděla žena snad s pocitem jakési vnitřní nejistoty. Na to pokračoval had s druhou lží: „Ó ne, v žádném případě nezemřete!“

Jak nekonečně mnoho utrpení bylo způsobeno lidem během dlouhých dějin touto druhou lží, to se vůbec nedá zjistit. Kdybychom mohli na základě alespoň poněkud spolehlivých odhadů provést bilanci v tomto ohledu, výsledkem by bylo hluboké zděšení. To je tedy historie o tom, jak lež přišla na svět. Kristus tuto historii potvrdil tím, že satana označil jako „otce lži“. Nyní chápeme, proč láska k pravdě je jednou z nejdůležitějších vlastností, kterou bychom měli získat. Pomáhá nám v boji proti prvnímu hříchu, který se rozšířil na zemi, a zjevuje nám ošklivost lži, jež způsobila všechno to zlo, jímž trpíme. Lásku k Pravdě můžeme proto považovat za pravděpodobně nejlepší prostředek k překonání Zla.

Představte si, prosím, že by všichni lidé byli čestní, pravdomluvní a pořádní. Uvědomujete si, jaký úžasný obrat by to přineslo pro svět? Dejme tomu, že bychom byli dosti odvázní a ukazovali se takovými, jakými ve skutečnosti jsme! Zdalipak bychom potom ještě dlouho činili něco zlého?

Jeden muž kdysi prohlásil: „Nevím sice, co se odehrává v duši zločince, ale dobře vím, jak to může vypadat v duši počestného muže, a to je děsivé!“ Tak je tomu ve skutečnosti. Kdybychom mohli, třeba jen na okamžik, nadzvednout závoj, za nímž se skrývají myšlenky a pocity našich bližních, bylo by to pro nás bolestivým překvapením. Kdyby se v důsledku náhlého odstranění závoje stalo viditelným nitro našeho vlastního srdce a našich nejtajnějších pocitů, pak by lidé, kteří nás obdivují, ztratili před námi veškerou úctu. Konečně by nás mohli správně ohodnotit, protože by nás viděli takovými, jací jsme. A kdyby byli dosti odvázní, mohli by nám také říci přímo do tváře, co si o nás myslí. Zcela jistě by to bylo pro nás všechny užitečné, kdybychom měli vůči sobě takovou odvahu. Chybí nám však, žel, potřebná vzájemná upřímnost.

Jeden cizinec, který měl veřejně mluvit, prosil mě jednoho dne, abych dával pozor na jeho gramatické a jazykové chyby. Byl jsem tak naivní, že jsem tento úkol převzal, neboť jsem myslel, že mu tím pomohu a že mu prokážu dobrou službu. Všech šestnáct chyb jsem zapsal na lístek, který jsem tomu pánovi pak předal. Nedovedete si představit, jak hrozně se nad tím rozčilil a jak mou upřímnou snahu upozornit ho na jeho chyby přijal jako drzost! Bezpochyby se my všichni dopouštíme nějakých chyb a prohřešujeme se proti zákonům a pravidlům. Kdybychom se však mezi sebou chovali upřímně a mluvili volně a čestně o tom, co by se mělo dát do pořádku, pak bychom z toho všichni měli užitek a stali bychom se lepšími. Všechny problémy by se daly vyřešit, všechny těžkosti, které nám způsobují tolik starostí, mohli bychom překonat.

Jak je možno cvičit se v umění být upřímným? Především musíme s tím jednou za-

čít. Mnoho lidí považuje lež za něco všedního. Snad mou upřímnost nepochopí, nebudou mi důvěřovat, nýbrž mě budou považovat za zvlášť rafinovaného. Mám se tedy v důsledku toho přizpůsobit zvyklostem svého okolí a jako všichni ostatní — lhát. Určitě lži, tak se dokonce tvrdí, jsou prý nezbytné; lidé jsou dokonce natolik nestoudní, že mluví o „dobročinných lžích“. Jeden z mých přátel se mě otázel: „Musí lékař říci umírajícímu, jak to s ním je, tedy že zemře a že je ztracen?“ Ale ne! Něco takového říci bylo by přece bezcitné! Nebo máme nemocného naproti tomu ujišťovat, že všechno je v nejlepší pořádku, aby měl odvahu, že maličkost určitě přejde? Jak známo, vyjadřují se lékaři podobným způsobem dosti často. Měl by lékař takto činit? Je taková „dobročinná lež“ vskutku zdůvodnitelná?

Neznám sice váš názor na posmrtný ži-



vot, ale připusťte, že smrtí, dejme tomu, není všechno skončeno a že to, co pak přichází, je závislé na pocitech, které jsme chovali ve své duši během života a na přípravách, jež jsme pro posmrtný život učinili, dokud jsme ještě žili. Nemyslete také vy, že je svatou povinností oněch, kteří vědí o našem posmrtném osudu, aby nás včas upozornili na to, že zemřeme, abychom se mohli připravit na svou poslední cestu? Ovšem, mělo by se to dít taktně a slova by se měla volit tak, aby nevyvolala šok. Snad by bylo nutno takový výrok také doplnit jiskřičkou naděje, neboť je možno ještě pořád doufat, dokud život trvá, není-liž pravda. Mimoto bychom měli vědět, že Bůh může zasáhnout zázračným způsobem. Na druhé straně však považují za vážnou chybu ukolébávat nějakého člověka v naději slovy: „Vy se zase uzdravíte, všechno dopadne dobře!“ — a pak ho nechat zemřít v jeho neopodstatněné naději. Tento příklad nám ukazuje, že dokonce i v případech nejvyšší nouze „lež ze soucitu“ přece jen zůstává lží, pro kterou není žádného morálního ospravedlnění a která pro toho, jehož obelháváme, abychom mu ulehčili život, může být nebezpečná.

Jak můžeme docílit toho, abychom byli upřímní? Jediná odpověď, která přihlíží k tomuto velkému tajemství, zní: „Buď svým, vždy svým!“ Existují lidé, kteří zastávají názor, že k udržení zdraví a k upevnění sil nutno žít co možná nejvíce ve spojení s přírodou, a proto se také zbavit svého oděvu, který se obvykle nosí. Z hlediska tělesné kultury a mravnosti se jistě může leccos namítnout proti takovému kultu. Jak

M. T.

KDO TO VÍ?

1. Apoštol Pavel se narodil: v Athénách, Tarsu, Samarii
2. Kornelius byl: Říman, Egyptan, Řek
3. Biblická kniha, která následuje po knize Izaiáš se jmenuje: Jozue, Žalmů, Jeremiáš
4. Počet Jobových přátelů byl: tři, sedm, deset
5. Matka Izmaele se jmenovala: Miriam, Agar, Debora
6. Josef v Egyptě sloužil u: Putifara, Efraima, Lábana
7. Zpráva o Samsonovi je zapsána v: 2 Mojžišově, Jozue, Soudců
8. Hébal je jméno: hory, jezera, řeky
9. Prorok Eliáš žil v době krále: Saula, Šalomouna, Achaba
10. Alexandrie leží v: Itálii, Asyrii, Egyptě
11. Šestá kniha Nového zákona se jmenuje: Kollosenským, Galatským, Římanům
12. Muž s nejdelším věkem se jmenoval: Adam, David, Metuzalém

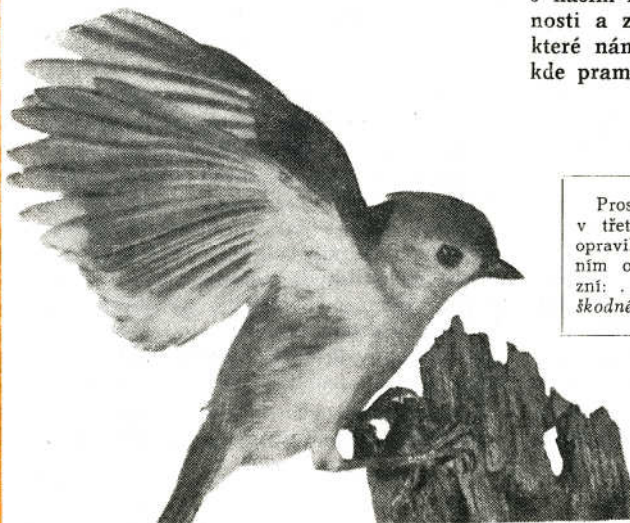
Odpovědi

1. Tarsu (Skut 21, 39) 2. Riman (Skut 10, 1) 3. Jeremiaš 4. ti (Job 2, 11) 5. Agar (1 Moj 16, 15) 6. Putara (1 Moj 37, 36) 7. Soudeci (Soudeci 13–16 kap.) 8. hora (Joz 8, 30) 9. Achab (1 Král 17 kap.) 10. v Egyptě (Skut 28, 11) 11. Rimaniim 12. Metuzaleim (1 Moj 5, 27) 13.

Normální, zdravé dítě vlastní mimořádnou dávku vitality a radosti ze života. Viděla jsem děti, kterým rodiče hubovali a trestali je. Z hlediska dospělého jsem si myslela, že budou trudnomyslné a bojácné. Vůbec ne! Slzy od posledního výprasku ještě neoschly a už odcházely s úsměvem na rtech, jakoby hnány neodolatelným popudem. Děti se nestarají o nová zklamání, která na ně čekají, zkoumají vše, co je obklopuje. Velké dobrodružství znovu začíná, nové v každém okamžiku. Jaký kontrast s pesimismem nás dospělých! Když se nás někdo dotkne, zklame nás, stáváme se nedůvěřivými a opatrnými. „To je zkušenost!“

Děti jsou ochotny milovat paprsek slunce, vítr, stromy, potůček a tisíce živočichů, které žijí v ovzduší, řekách a na lukách. O kolik by byl život příjemnější, těžké okamžiky snesitelnější, kdybychom i my uměli vychutnávat ty malé každodenní radosti, které tak běžně přehlízíme. Kdybychom mohli ve styku s dětmi znovu nalézt trochu spontánnosti, čerstvosti ducha, optimismu, které jsou pro ně tak příznačné, v protikladu s naším formalismem, naším pojetím slušnosti a zdvořilosti, poznali bychom štěstí, které nám uniká, protože jsme zapomněli, kde pramení.

M. C.



Prosíme, abyste si v pátém čísle na str. 15, v třetím sloupci a třetím odstavci laskavě opravili tiskovou chybu, která se nedopatřením objevila. Třetí a čtvrtý řádek správně zní: ...*měl by pit jen vodu nebo jiné neškodné nápoje.*



ŠKOLA MODLITBY

PROTO BDĚTE!

„Protož bděte; nevíte kdy Pán domu přijde, u večer-li, čili o půlnoci, čili když kohouti zpívají, čili ráno. Aby snad přijde v nenadále nenalezl vás a vy spíte.“ (Mar 13, 35–37)

Proč Ježíš vyzývá k bdělosti? Před čím se máme chránit?

HLEĎ STÁLE VZHŮRU!

Věřící dnešních dnů musí být bdělí a modlit se. Zrak pozdvižený vzhůru k nebi by měl připomínat slova našeho Mistra: „Co pravím vám, říkám všechněm: Bděte!“

DÁVEJ POZOR!

Je nutné dbát na to, aby nevybledlo světlo našeho poznání, abychom neochabovali na modlitbách. Jsou to první známky duchovního úpadku.

ZKOUMEJ SVÉ ZVYKY!

Bdi nad svými starými zvyky a přirozenými sklony, aby se v tobě pevně nezakořenily. Snaž se nad nimi zvítězit a odlož je stranou.

BDI I NAD MALÍČKOSTMI!

Dávej pozor, abys nemluvil hrubě, mrzutě a nelaskavě. Nedopusť, aby ve tvém srdci byla pýcha a aby nad tebou vítězily špatné vášně. Střež se povrchnosti a přemáhej zlo!

VYUŽIJ PŘÍLEŽITOST!

Pozoruj lidi kolem sebe a využij každé příležitosti k tomu, abys mohl pro ně něco dobrého vykonat.

BDI NA MODLITBĚ!

Musíme být stálí v našich modlitbách, aby v našem životě nedošlo k nějakému vnitřnímu rozporu. Musíme našim bližním ukázat, co znamená bdít na modlitbě. Naše prosby smíme přinášet před tvář Boží.

BUĎ PŘIPRAVEN NA KRISTŮV PŘÍCHOD!

Měli bychom pracovat a žít tak, jako by dnes byl náš poslední den na této zemi. Následujeme Ježíše v slovech i činech. „Vždycky se modlete“ to znamená: žij vždy v duchu modlitby, pak budeš připraven pro příchod Páně.

PROSBA

Pomoz mi, prosím Bože, řídit mé myšlenky tak, aby nebyly naplněny pozemskými věcmi. Kéž bych svědčil zásadností svého každodenního života, že se pečlivě na modlitbě připravuji na příchod Ježíše Krista.

MODLITBA A ZKOUŠKY

„Nebo on zná cestu, kteráž jest při mně; bude-li mne zkušovati, jako zlato se ukáží.“ (Job 23, 10)

Jak můžeme obstát ve zkouškách každodenního života a před nejistotou z budoucnosti?

JAK PROŽÍVÁŠ SVÉ DNY, TAKOVÁ JE TVÁ SÍLA

Na každý den musíme následovat Pána. Bůh neposkytuje žádnou pomoc dopředu. Nedává svým dítkám všechny připomínky a návody pro život najednou, aby nebyly zmateny. Říká jim tolik, aby si to mohly zapamatovat a mohly i uvádět v každodenním životě. Síla i moudrost je propůjčena pro přítomné potřeby.

BOŽSKÁ ÚTĚCHA

Bůh panuje nad tímto světem. Jeho božskému zraku jsou všechny věci známé. Ve své síle a nepohyblivé věčnosti dává rozkazy, které vidí ve své prozřetelnosti jako dobré.

ODMĚŘUJE KAŽDOU ZKOUŠKU

Náš láskyplný Bůh myslí i na to, aby v nás rozhojnil cenné dary milosti svého Ducha. Dopouští na nás překážky a těžkosti ne jako trest, ale jako požehnání. On odměřuje každou zkoušku, střeží oheň, který má přechystit naší duši.

Přítomnost Boží obkličovala Krista a nepotkalo ho nic, co by nebylo ku požehnání jeho následovníkům. U Boha byl pro něho zdroj útěchy; zde ho nalezneme i my. Kdo je naplněn Kristovým duchem, ten v Kristu zůstává. Nic s ním nepohne, i když Pán něco dopustí. Všechny zkušenosti a události jsou Boží pomocníci, skrze které je nám přinášeno dobré.

BUDOUCNOST PŘENECH PÁNU

Často jsm naplnění starostmi a neklidem, protože nemůžeme předvídat co nám život přinese. Jako dítky Boží jsme jen poutníky na tomto světě, Kristus přijímal každý den, se svými těžkostmi i radostmi, z ruky Boží. I my bychom se měli cele spolehnout na Boha a hledět, aby náš život byl určován jeho vůlí. Jestliže mu svěříme svá přání, povede nás krok za krokem. Bůh nikdy nevede své dítky jinak, než jak by si přály být vedeny, kdyby od počátku viděly konec a nádherný cíl, k němuž spějí.

KLID V BOŽÍ LÁSCE

Často může být naše nitro naplněno bolestí a bezradností. Nemysli však na těžkosti! Vždyť víš, že tě Ježíš miluje. On rozumí tvé slabosti a chce ti pomoci. Když na tebe přijde pokušení, když tvou duši obkličí starosti, zmatenost a temnota, pak pohled na toho, který chce být světlem tvého života. Spolehni na Kristovu lásku a jeho péči.

MODLITBA

Děkuji ti za tvá zaslíbení, v nichž ke mně osobně promlouváš „...neboť jsem Bůh tvůj. Posilním tě a pomohu tobě a podpírati tě budu ramenem spravedlnosti své.“

MODLITBA PŘEMÁHÁ SATANA

„Oblecte se v celé odění Boží, abyste mohli státí proti útokům dábelským.“ (Ef 6, 11)

Jak můžeme přemoci útoky satana v boji víry?

JISTOTA V KRISTU

V rozepřích se satanem jsou okamžiky, které rozhodnou, zda vítězství bude na straně Boží nebo na straně satana. Kdo v boji víry nezůstane bdělým a nebude opravdově prosit o moudrost, bude satanem přemožen. S pomocí Páně můžeš ale zvítězit. Jen duchovní bdělostí můžeš získat jistotu. Neuhýbej ani o krok z úzké cesty, aby tě zlý nepřemohl. Modlitbou získáváš spojení s Ježíšem. Dává slabé duši novou sílu, aby přemohla tělesná pokušení. Modlitba odráží útoky satana.

BOJ SE SATANEM NÁM HROZÍ CELÝ ŽIVOT

Před námi je životně dlouhý boj s odpurcem Božím. Nepřítel použije všech možností, aby nás svedl do hříchu. Chceme-li však získat korunu života, musíme opravdově a vytrvale bojovat proti těmto svodům. Obléct se proto v celé odění Boží a budme připraveni k boji proti mocnostem temnosti. Zaútočí-li na nás pokušení a nástrahy, spěchejme na modlitbě k Bohu. On nás nenechá s prázdnými rukama, ale dá nám milost a sílu k přemáhání zla. Jedině tak zlomíme moc nepřitele.

NEZANEDBÁVEJ MODLITBU!

Modlíš-li se jen někdy, když se ti to zrovna hodí, pak nebudeš silný v Bohu. Duchovní schopnosti tak snadno ztrácejí svou životní sílu; a pak chybí zkušenosti víry, zdraví a čerstvost.

CHRAŇ SE!

Nezanedbávej osobní modlitbu a čtení Písma svatého! Poddáš-li se lenosti, nebude pro satana těžké překazit tvůj duchovní pokrok. Zanedbáš-li modlitební život a studium bible, budeš zanedlouho zanedbávat i další věci.

SATANOVA NAŠEPTÁVÁNÍ

V modlitbě víry tkví síla křesťana. Jedině modlitba umožní vítězství nad satanem. Satan to dobře ví a proto nám našeptává, že vůbec nepotřebujeme modlitbu. Zošklivuje nám jméno našeho přímluvcce, Ježíše. Zameškáváme-li modlitbu, jdeme tím vstříc satanovým nástrahám. Dábel se ničeho tolik nebojí, jako volání, které dítko Boží vysílá k nebesům.

PROSBA

„Zdržuj kroky mé na cestách svých, aby se neuchylovaly nohy mé.“ (Žalm 17, 5)



BIBLE

Základ naší víry

MODLITBA - KLÍČ K NEBESKÉ POKLADNICI

Největší vítězství v osobním životě a ve věci království Božího jsou vybojována na modlitbě. Bez modlitby není vítězného křesťanského života. Modlitba je jako kříž, která vznáší orla cílevědomě a jistě nad propastí a nesou ho do výše do čistého vzduchu nebe. Modlitba je Bohem zvolený prostředek pro styk s Pánem vesmíru. Tam, kde se děje v pravém smyslu a duchu, vzniká nejužší společenství mezi padlým člověkem a Bohem. Modlitba je největší pramen síly a tajemství vnitřního života. Mnozí křesťané se ale podobají rostlině, která v pološeru vyráží jen žlutozelené, tenké a slabé výhonky. Jsou jako těžce nemocní srdeční chorobou, kteří bojují o život. Proč? Jen proto, že neznají tajemství modlitby nebo ji zanedbávají. Připravují se tak o volnou a svobodnou rozmluvu s Bohem a Kristem. Jejich vnitřní život je obtížen starostmi tohoto světa. Je proto jistě vhodné, abychom jednu naši úvahu věnovali modlitbě.

I. KE KOMU SE MODLÍME?

Každý člověk by si měl, dříve než se modlí, ujasnit, proč se modlí a především, ke komu se modlí. Velmi mnohé modlitby jsou odříkávány nedbalým způsobem a ztrácejí na účinnosti, protože modlíci neví, na koho se obrací. Modlíme se k všemohoucímu Bohu, který nás zná a jemuž není nic nemožného. Izaiáš píše o našem Bohu:

„Pozdvihněte vzhůru oči svých a vizte, kdo to stvořil? Kdo vyvodí v jistém počtu vojsko jejich a všeho toho zejména povolává? Vedle množství síly a náramné moci ani jedno z nich nehyne. Pročez tedy říkáš, Jakobe, a mluvíš, Izraeli: Skrytá jest cesta má před Hospodinem, a pře má před Boha mého nepřichází? Zdalí nevíš, zdaž jsi neslyšel, že Bůh věčný Hospodin, kterýž stvořil všechny končiny země, neustává ani zemdlévá a že vystižena nemůže býti moudrost jeho?“ (Iz 40, 26–28)

Toto vědomí propůjčuje naší modlitbě již předem důstojnost a vážnost. Je nutné uvědomit si, že nemůžeme Bohu nic předstírat.

„Všecko je nahé a odkryté před očima jeho.“ (Žid 4, 13)

„Hospodine, ty jsi mne zkusil a seznal. Ty znáš každé sednutí mé a povstání mé, rozumíš myšlení mému zdaleka. Chození mé i ležení mé ty obsahuješ, a všech mých cest svědom jsi. Než ještě mám na jazyku slovo, ať Hospodine, již ty to všecko víš.“ (Žalm 139, 1–4)

Modlitebník má vědět, že Pán zná všechny pohnutky a že jeho myšlenky před Bohem jsou zjevné, dříve, než je vysloví. Pak nebude při pobožnosti věnovat pozor-

nost krásným slovům, nýbrž ví, že stojí před Bohem, a podle toho se modlí. Bude se mu dařit jako obrácenému Petrovi:

„Pane, ty znáš všechno!“ (Jan 21,17)

II. NÁŠ OTEC

Pozorný čtenář bible zjistí, že ve spojitosti, v níž je zaznamenána modlitba „Otčenáš“, je ještě mnoho slov o tomto Otci. Ježíš se snažil, aby dal člověku na srozuměnou, že neměnitelný, velebný a vševědoucí Bůh je náš Otec. On nám dovolil, abychom jeho, svatého a věčného Hospodina, původ všeho bytí nazývali naším Otcem. Jak důvěrně zní toto slovo!

„Váš Otec vidí v skrytém.“ „Váš Otec odplatí.“ „Váš Otec nebeský.“ „Váš Otec nebeský ví, že toho všeho potřebujete.“ (Mat 6, 4. 6. 8)

Jakou důvěru to musí v nás vzbuzovat? Proč bychom se neměli modlit k našemu nebeskému Otci? Které dítě by nešlo ke svému otci, kdyby mělo nouzi a přitom vědělo, že jeho otec mu chce a může pomoci? Náš Bůh je hotov vyslyšet naše prosby.

III. MODLIT SE VE VÍŘE

„Bez víry pak nemožné jest líbiti se jemu, neboť přistupující k Bohu věřití musí, že jest Bůh, a těm, kteříž ho hledají, že odplatu dává.“ (Žid 11, 6)

To platí zejména o modlitbě.

„Pročez pravím vám; zač byste koli, modléce se, prosili, věřte, že vezmete, a stane se vám.“ (Mar 11,24)

„Žádejž pak důvěrně, nic nepochybuje. Nebo kdož pochybuje, podoben jest vlnám mořským, kteréž vítr sem i tam žene a jimi zmítá. Nedomnívej se zajisté člověk ten, by co vzíti měl od Pána. Muž dvoji myslí, jest neustavičný ve všech cestách svých.“ (Jak 1, 6–8)

Mnozí jsou toho názoru, že svými modlitbami si musí Boha napřed udobřit. Není to však tak. Bible mluví o Bohu docela něco jiného. On nás miluje a čeká, že k němu přijdeme. (Vzpomeň si na podobenství o marnotratném synu, které je zapsáno v evangeliu Lukášově v 15. kapitole.) S. D. Gordon píše velmi jasně o vlivu našich modliteb: „Modlitba nemůže záměry Boha přetvářet a také to nečiní; neboť všecko dobré, oč ho můžeme prosit, on si již předsevzal a dá nám. Modlitba však ovlivňuje jednání Boží. Poněvadž nám nechce dát nic proti naší vůli, dávají mu naše prosby příležitost, aby s námi provedl své plány.“ V modlitbě potvrzujeme a vyznáváme svou závislost na Bohu. Pravá modlitba je nové posvěcení a odevzdání. Ve víře pravíme ke svému Pánu: „Odevzdáváme se tvému moudrému vedení. Víme, že ty všechno

dobře činíš. Naše lodička života nechť je nadále ve tvých rukou. Buď naším kormidelníkem; my ti důvěřujeme.“

IV. ZAČ SMÍME PROSIT?

Naše modlitba by měla především být uctíváním Boha a měla by sloužit k oslavení Božímu. Požehnání, která od Boha na každý den přijímáme jsou tak rozličná a naší povinností je, vzdávat mu za to dík a chválu.

„Pojďte, sklánějme se a padněme před ním, klekejme před Hospodinem stvořitelem naším.“ (Žalm 95, 6)

Nevděčnost je hlavním kořenem zatemnělých a nevěřících srdcí. (Řím 1, 18–21)

Před Boha však smíme také přistoupit s prosbou a lkáním. V „Otčenáši“ je obsažena prosba o vezdejší chléb; ale před touto prosbou je prosba o příchod království Božího, posvěcení božského jména, o naplnění Boží vůle. (Mat 6, 9–11) Ježíš nás vyzývá, abychom prosili:

„Proste, a dánot bude vám; hleďte a naleznete; lucte, a bude vám otevřeno. Který z vás je člověk, jehož kdyby prosil syn jeho za chléb, dal jemu kamene? Poněvadž tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí dětem svým, čím více Otec váš, který jest v nebesích, dá dobré věci těm, kteříž ho prosí.“ (Mat 7, 7. 9–11)

Bůh by nás nevyzýval k prosbě, kdyby nás nechtěl vyslyšet. Naše nemoci nebo jiné starosti a soužení smíme složit k jeho nohám. Prosme též Boha o očistění od hříchu, o posvěcení, o rozšíření jeho království a o připravenost na druhý příchod Kristův.

Jak bychom měli být vděční, že Bůh také zaslubuje, že vyslyší i přímlyvné prosby! Jak požehnané vždy působila vážná modlitba zbožných rodičů za jejich děti! Naše milé smíme svěřit do péče Boží. Nejlepší, co jim můžeme darovat, jsou-li od nás vzdálení je upřímná modlitba.

„Díky činíme Bohu a Otci Pána našeho Jezukrista, vždycky za vás modlíce se.“ (Kol 1, 3)

„Všelikou modlitbou a prosbou modlíce se každého času v Duchu a v tom bedlivě jsouce se vši ustavičností a prošením za všechny svaté, i za mne, aby mi byla dána řeč k otevření úst mých s smělou doufanlivostí, abych oznamoval tajemství evangelia svatého, pro něž úřad konám v řetězu, abych tak v něm svobodně a směle mluvil, jak mně mluvití náleží.“ (Ef 6, 18–20)

V. PŘEKÁŽKY VYSLYŠENÍ MODLITEB

Největším přáním modlícího je vyslyšení Bohu přinášených proseb. Musíme však také poznat a uvážit božské podmínky pro záruku našich proseb. Ochota Boží odpustit nám naše hříchy požaduje z naší strany stejnou připravenost:

„A odpust nám naše viny, jako my odpouštíme viníkům našim... Nebo jestliže odpustíte lidem poklesky jejich, odpustí i vám nebeský Otec váš. Jestliže pak neodpustíte lidem pádů jejich, aniž Otec váš odpustí vám pádů vašich.“ (Mat 6, 12. 14. 15)

Již mnoho lidí se modlilo ke své vlastní škodě, protože druhému neodpustili! Kdo neodpustí, tomu nebude odpuštěno.

Velmi názorně vysvětluje Ježíš nutnost setrvávání v modlitbě v podobenství o prosící vdově. (Luk 18, 1–6)

„Buďte ustaviční v modlitbě,“ volá k nám apoštol Pavel. (Řím 12, 12)

Mnoho lidí se nedočká vyslyšení modliteb, protože vyslovují tu a tam jednotlivé povrchní prosby. To není modlitební život. Vychová-li nás Bůh k stálosti v modlitbě, jistě nám to poslouží ke spasení.

Musíme svůj život uvést v soulad s vůlí Boží. Nelze jen prosit Boha a přitom netápat se na jeho vůli.

„Buď vůle tvá jako na nebi tak i na zemi.“ (Mat 6, 10)

„Kdo odvrací ucho své, aby neslyšel zákona, i modlitba jeho jest ohavností.“ (Přís 28, 9)

Účinná modlitba vyžaduje předcházející odřeknutí od všech nepravých úmyslů.

„Bycht byl patřil k nepravosti srdcem svým, nebyl by mne vyslyšel Pán.“ (Žalm 66, 18)

Někdy se nám zdá, že nás Bůh neslyší. Často však nedbáme, zda vyslyšení přichází. Zmizí-li naše starost, zapomínáme také rádi na díkůvzdání: V epistoletě Jakuba je odhalena další příčina, proč často nejsou modlitby vyslyšeny:

„Prosíte, a neběháte, protože zle prosíte, abyste na své libosti vynakládali.“ (Jak 4, 3)

Tento verš se vztahuje na samolibou modlitbu. Bůh nám musí mnohé odepřít, protože nejsme ještě připraveni pro správné užívání jeho darů. Je proto nutné naučit se Bohu důvěřovat a jemu přenechat, co nám má dát. On nejlépe ví, co slouží k našemu dobru. Máme mnoho příčin zvolat s učeníky: „Pane, nauč nás modlit se!“

VI. MODLITI SE V JEŽÍŠOVĚ JMĚNU

Máme ještě jedno velké povzbuzení k naší modlitbě: Ježíš je na pravici Boží! On nás pozval, abychom své modlitby přinášeli před Otce v jeho jménu:

„Amen, amen pravím vám: Že zač byste koli prosili Otce ve jménu mém, dám vám. Až dosavad za nic jste neprosili ve jménu mém. Prostež a vezmete, aby radost vaše doplněna byla.“ (Jan 16, 23. 24)

Modlit se v Ježíšově jménu znamená uznávat, že Ježíš je prostředníkem všech požehnání. To znamená přivést naši víru k vyjádření, že přijímáme celý Boží plán vykoupění, jak byl a bude vykonán skrze Syna a že na této cestě chceme přijít k Bohu. Měli bychom mnohem více důvěry a radosti, kdybychom na tyto skutečnosti mysleli. Bůh nás miluje a Duch sv. nás zastupuje v našich modlitbách, jsou-li upřímné. Jak potěšitelně píše Pavel Římanům!

„Ano také i Duch svatý pomocen jest mállobám našim. Neboť zač bychom se měli modlit, jakž by náleželo, nevíme, ale ten Duch prosí za nás lkánímí nevypravitelnými. Ten pak, který je zpytatel srdcí, zná, jaký by byl smysl Ducha, že podle Boha prosí za svaté. Vímeť pak, že milující Boha všechny věci napomáhají k dobrému, totiž těm, kteříž podle uložení jeho jsou povoláni.“ (Řím 8, 26–28)

„Náš nebeský Otec čeká na to, aby vyli plnost svých požehnání. Díky jeho prokazované milosti můžeme nepřetržitě pít ze studánky jeho nesmírné lásky. Není to div, že se můžeme modlit? Bůh je vždycky ochoten vyslyšet upřímná lkání svých nejmenších dětí. Projevujeme však málo sklonů přinášet mu své potřeby. Co si mohou andělé nebeští myslit při pohledu na chudé, bezmocné a pokušení podléhající bytosti? A přesto

je Boží srdce ve své nekonečné lásce vždy připraveno, aby nám rozdalo podle našich proseb a tužeb. Máme ale málo víry a málo prosíme.

Radostí andělů je sloužit zřízení Božímu a prodlévat v Boží blízkosti. Vnitřní společenství s Bohem je jejich největší rozkoš; ale děti tohoto světa, které potřebují

tolik božské moci, jsou spokojeny bez světla jeho Ducha, bez obecenství s ním.

Pozdvihneme své zraky k otevřeným dveřím nebeské svatyně, kde uvidíme odraz Božího světla a slávy na tváři Kristově, jenž „dokonale spasiti může ty, kteříž přistupují k Bohu skrze něho.“ (Cesta ke Kristu)

PROČ JSI PSAL. Pane?

Toho jitra probudila nová senzace jednu z úzkých jeruzalémských ulic. Přerušila ranní klid v domovech, nadzvedávala rachotivé závory dveří a nesla se dále na křídlech chtivé zvědavosti.

„Konečně holubičku polapili,“ sděluje rozespálá žena své sousedce. „Nejvyšší čas,“ souhlasně přizvukuje žena u vedlejších dveří. „Co strachu jsem včera prožila, když se můj tak dlouho nevracel domů. Viš, on je v poslední době takový divný...“

Na konci ulice je shluk lidí. V té době, kdy se zde pohybuje ten Galilejský rabi, to ovšem není nic mimořádného. Co dnes je zvláštního, je ta sestava: ti jeho — ovšem, pak farizeové. Ti jsou mu ostatně vždycky v patách. Ale co ta uprostřed?

Ne, není to zjev zrovna zanedbatelný. Jistě však — kdyby byla obezřetná jak je pohledná, nemusela by nyní být pastvou pro oči přísných zastánců zákona ani zevlujícího davu.

„Mistře, tato žena byla přistižena při cizoložství,“ říká na vysvětlelou muž ve středě kruhu. „A v zákoně Mojžíš přikázal nám takové kamenovat,“ pokračuje. „Ty pak co pravíš?“

Desítky párů očí změnilly směr pozorování od ženy k Mistru. Konečně je zase sama se sebou. Se svým úlekem, strachem i vzdorem. Se svou vášnivou touhou po štěstí. S pocity viny i lásky. Nemám snad i já právo na štěstí stejně jako ty ostatní, nebo jako on? Jen o to měl více, že stačil utéci. Byla to opravdu láska? Proč neměl odvahu říci: Miluji sebe a proto potřebuji tebe. Znovu — ale po kolikáté již oklamáná? A teď přijde to nejhorší: kameny, těžké, ostré kameny... A pak bude provždy konec. Konec i té nesmyslné touhy a žízne po štěstí...

Vteřiny se vlekou. Paže, které ji sem přismýkaly a svíraly až dosud tak pevně, povolily. Zvedá víčka nevyspalých očí, oči vyhlížejících smrt.

Co rabi na zemi hledá? Jeho bílý prst píše jako křída na uprášené tabuli.

Proč mlčíš, Pane?

Atmosfera je nabitá napjatým očekáváním. Zatlačí snad požadavky zákona přemírou svého soucitu? Kde ale běže právo stavět svůj cit nad spravedlivý božský řád?

A když naopak přisvědčí a kameny se vymršti... Ovšem, jeden život stejně pochybný bude utracen, zákonu bude učiněno zadost. Opravdu zadost? A kdo pomstí jejího partnera? A kdo ty, jimž z očí hledí senzacechtivost, smyslnost a

lest? Kolik milostných historek je známo ve městě, a žádný nezvedá kameny. Jistě, ale právě nyní vedle Mojžíšova zákona a ženy jde o nepohodlného rabiho. Proto chrlí nové a nové otázky. Doutnající oheň nenávisti je náhle rozdmýchán ve výhni nové příležitosti. A jiskry obvinění, oslovování a otázek jen srší...

Proč mlčíš, Pane?

Již ustává. Ještě setrásl prach z lemu svého pláště a již se dívá zpřímá do očí všech žalobců. I žena se zachvěla. Její pohled sklouzl na kameny v ruku mužů a pak dolů, na znaky v písku. Tam se postupně zahleděly údivem rozšířené oči všech. Jako hlas hromu otřásá uvnitř svědomím všech otázka palčivá, přesná a ostrá jako šíp: „Kdo jest z vás bez hříchu, nejprve hoď po ní kamenem.“

A opět se sklání a ta ruka opět píše. Proč tolik tato ruka připomíná onu, která psala na stěně babylónské hodovní síně? Proč jsou znaky v písku stále zřetelnější? Proč vlastní viny jsou stále rozměrnější než nanesené obvinění? Proč se i prsty žalobců uvolňují z nenávistné křeče a kameny padají zpět na své místo? Proč prořídly řady žalobníků a lidé se tak tiše vytrácejí? Proč opět ztichla ulice?

Proč mlčíš, Pane?

Dopsal a ustal. Rozhliží se. Setkávají se pouze dva páry očí. Vzplane spravedlivým hněvem proti té, kterou hřích mohl stát život? Co ji vytkne? Co ji uloží za pokání? Jak ji představí cestu k trvalému štěstí? Jako ve snu slyší otázku: „Ženo, kde jsou ti, kteří na tebe žalovali? Žádný-liž tě neodsoudil?“

„Žádný, Pane,“ odpovídá jedním dechem. A Mistr a Spasitel dodává na rozhodnou: „Aniž já tebe odsuzuji. Jdi a nehřeš více!“

* * *

Proč jsi tehdy mlčel a tak často i dnes mlčíš, Pane?

Protože víš, jak dlouho po svém hledáme své štěstí — i v hříchu.

Protože víš, jak snadno bližního odsoudíme a Ty čekáš, až ve Tvém Slově poznáme hrůzu své vlastní viny.

Protože víš, že studiem Tvých znaků nám vypadají kameny z rukou a opouštíme zástup žalobníků.

Protože víš, že naše největší štěstí je ve Tvém odpuštění a čekáš, abychom nastoupili rozhodnou cestu pokání a nového života.

Mlčíš a čekáš, protože nás velmi miluješ.

A. Bárta

Co znamená lidský dotek? Co znamená podaná ruka, pohlázení, poklepání na rameno, objetí? Snad vztah přátelství, něhy nebo projev upřímnosti, obdivu, uznání. Přiblížením k člověku, pohled z blízka nebo dotek, nás seznamují, pomáhají blíže nahlédnout do vzájemného vztahu. Oč zajímavěji se nám jeví řečník z přední řady v sále než z poslední.

Jak často jsme schopni okamžitě reagovat na podání ruky s pevným stiskem, jako na projev upřímnosti. Nebo poklepáním na rameno, nechat se vzrušit uznáním, upozorněním. Co cítíme při pohlázení, při úderu? Jak milé je objetí?

A přec všechny tyto doteky spojené s projevy příjemnými a upřímnými nemusí být vždy takové. Nechá se jich využít jak ke kráse, tak k zneužití, kdy cítíme odpor nad takovým činem.

Je několik míst v Novém zákoně, kde přichází člověk tak blízko, že Kristus se ho přímo dotýká. Tato místa jsou nám vzácná a milá nebo odpuzující a výstrahou. Ale rozhodně dobrým poučením.

Jen vzpomeňme na Jidáše. On vlastně použil tak milého a vřelého přiblížení k označení zrady. Zneužil tohoto něžného projevu, políbení, pro vrcholné vyjádření svých nízkých pohnutek. Jakým odporem nás naplňuje tento čin.

Naopak nás přímo okouzlí svou bezmeznou důvěrou žena, která ke Kristu přichází zezadu, ale s jistotou, že stačí dotknout se pouze jeho roucha. A tento okamžik víry vykonal své.

D O T E K

Žena byla uzdravena.

Na jiném místě přicházejí k Ježíši nemocní, malomocní, slepí, hluchí, napadení ďáblem nebo je Ježíš přiveden k mrtvým. A zde se všude setkáváme s přímými doteky Ježíšovými na lidském těle.

Dotýká se očí, pomazává blátem, běže za ruku, aby vzkrásl. To je dotek Syna člověka, uzdravující moci Boží. Dotek, který se neštítí, nemá předsudků, obav, postranních úmyslů. Jsou to přímé projevy lásky a pomoci.

Jak mnoho je člověk dlužen z těchto vztahů porozumění svým bližním. Jak často se dovede naše ruka štítit. Jak často se bráníme pohledu z oka do oka při našich nemocech Ducha. Jak jistě by jedno pohlázení utišilo bolest a navázalo nový krásný vztah.

A my se stydíme za tento projev. Jak často se vyhýbáme dotyku, aby nevznikla odpovědnost a závazek. Ale bez tohoto lidského vztahu nelze žít.

Nelze si představit rozloučení bez objetí nebo alespoň podání ruky. Nedovedeme si představit cit něhy bez pohlázení, ani lásku rodičů bez konejší dítěte v náručí. Jak krásným příkladem nám zůstávají vztahy Ježíše k dětem, které bral na svůj klín a které přicházely k němu, aby na ně položil ruce, dal radu do života. Jistě žádné z těchto dětí ani ve své dospělosti nezapomnělo na tento dotek

Ježíšovy ruky. Kolik jsme dlužni my těchto nezapomenutelných doteků svým dětem!

Co pokory, lásky i odvahy vyznat svůj nedostatek bylo v činu ženy, která pomazala nohy Ježíše a svými vlasy vytírala. V protikladu toho co námahy dá dnešnímu člověku 20. století vyznat svůj hřích a nazvat jej pravým jménem v tichu svého soukromí. Je slyšet plno výmluv, omluv litování sama sebe, než dokáže podáním ruky poprosit za odpuštění své bližní.

Kolik se skrývá nevěry v Tomášově výroku: „Nevěřím, dokud prst svůj nevložím v jeho rány.“ A kolik se skrývá tajemství ve štěstí těch, kteří se nedotýkali, neviděli a přesto uvěřili. Kteří neodsuzují, protože neznají pohnutky a důvody činu člověka.

Jak krásná je vzpomínka na Ježíšovo dětství, kdy jej jeho matka Maria vychovávala na svém klíně a bezprostředně se jej dotýkala. Když vztahoval malé dětské ruce ke své matce a se zájmem naslouchal jejím vyučujícím slovům. Později, když Ježíš mnohé vykonal, Maria vše uchovávala ve svém srdci.

Čím vším je dotek? Jak mnoho může být uchováno ze vzpomínek na věrný, vřelý a upřímný projev člověka. Zamysleme se kolik jsme asi v této věci zůstali dlužni svým milým, přátelům a všem

bližním z našeho denního styku s nimi. Uchovali si i oni pěknou, nezapomenutelnou vzpomínku na nás, tak jako Maria na Ježíše?

Zůstává však ještě jeden příběh ze vzpomínek na pozemský život Ježíšův, na vzájemné společenství s Janem. Jan často odpočíval na hrudi svého Mistra. Byl nejmladším učedníkem se stálým obdivem jeho krásné povahy. A tak není divu, že mu chtěl být nejblíže, dotýkat se jej. Zkusme si představit onu blízkost. Jan položil svou hlavu na Ježíšovu hrud. Ježíšovo rameno spočívá na hlavě Janově. Jan slyší tlukot jeho srdce a je mu dobře. Je mu tak dobře jako v náručí otce, je blízko toho, kterého obdivuje a miluje.

Jan nikdy na tento vzájemný hřejivý dotek nezapomněl. Důkazem toho je nám skutečná změna v jeho povaze.

Z násilného a mstivého ducha Janova se stává učedník lásky. Miláček Pána Ježíše. Miláček proto, že sám miloval.

A v tomto spojení s Ježíšem je tajemství úspěchu, potěšení, naděje i síly. Ježíš čeká na naši touhu splynout s ním tak jako Enoch a Jan. Chce nám pomoci. V tomto doteku lásky jsou zakotveny vztahy člověka k člověku i člověka k Bohu. Každé naše setkání a jednání s lidmi bude prokazovat pohnutky srdce — upřímnost nebo neupřímnost, zradu nebo pomoc, ostych nebo vroucnost, nenávisť nebo lásku, nepřátelství nebo odpuštění. Hle, přichází člověk, jak mu nyní podáš svou ruku!

P. Petráček

UTRPENÍ, KTERÉ SE TĚ NETÝKÁ?



Předseda církve Oldřich Sládek poslal generálnímu tajemníkovi ÚV KSČ a předšedovi Národní fronty dr. Gustávu Husákovi blahopřejný telegram k jeho šedesátému narozeninám. K tomuto významnému životnímu jubileu mu mezi jiným přál mnoho úspěchů v práci pro blaho našich národů a rozkvět Československé socialistické republiky.

Dne 14. prosince 1972 se setkali představitelé protestantských církví ČSR s pracovníky sekretariátu pro věci církevní ministerstva kultury ČSR. Při tomto slavnostním shromáždění přednesl ředitel sekretariátu p. František Jelínek projev, ve kterém kladně zhodnotil dosavadní vztahy mezi církvemi a státní správou. Poukazoval na nutnost v rámci angažovanosti věřících zejména v boji o zachování míru a řešení otázek, týkajících se celoevropské bezpečnosti. Za církev adventistů s. d. se tohoto setkání zúčastnil předseda církve Oldřich Sládek a předseda českého sdružení církve Otomar Klouda.

Bývá zvykem, anonymy házet do koše a nevěnovat jim žádnou pozornost. My jsme do redakce dostali jeden nepodepsaný dopis, na který však chceme odpovědět. Je napsán docela slušnou formou a týká se vážné otázky. Pisatel v něm reaguje na zprávu ze 3. čísla Znamení doby, v němž jsme uvedli, že kazatelé církve adventistů s. d. v ČSSR se postavili za svolání konference o evropské bezpečnosti a proti nelidskému bombardování a nesmyslnému vedení války ve Vietnamu. Dle jeho vyjádření prý „nepřislouží, aby se ti, kteří mají kázat slovo Boží, pletli do politických záležitostí,“ a vůbec... proč i v církevním časopise píšeme o tom, čeho je „dost ve světských časopisech“?

Kdyby odebral i jiné časopisy vydávané církví adventistů s. d. v zahraničí, tak by do redakcí těchto časopisů psal zřejmě také podobné dopisy. Vždyť např. letošní říjnové číslo časopisu „Adventecho“, vydávané Evroafričským oddělením Generální konference v Bernu, přineslo na titulní stránce obrázek raněného vietnamského mladého muže a článku s otázkou: Vietnam — jak dlouho má ještě trvat nepochopitelné utrpení?

A týdeník „Review and Herald“ vydávaný Generální konferencí církve adventistů s. d. v USA, ve Washingtonu, přinesl zprávu, která živě přibližuje hrozné utrpení vietnamského lidu. Stačí, když z něho uvedeme jen několik odstavců, abychom pochopili, že by bylo neodpuštělným hříchem zůstat jen pasivně přihlížejícím divákem této strašlivé tragedie. V článku se mimo jiné uvádí:

„Následkem intenzivních bojů v minulých měsících se utrpení ve Vietnamu rozrostlo do nepředstavitelných rozměrů. Jen ten, kdo sám prožil něco z oné hrozné skutečnosti, jež tuto zemi postihla, je schopen opravdu spolucítit.“

Přímé boje především zesílené nálety uvrhly celý národ do chaotické situace. Nikdo není uchráněn válečných hrůz a utrpení; ani sbory církve adventistů s. d. ne... V některých oblastech je úplné ochromení život sborů a práce církve. Celá řada členů i pracovníků museli opustit své domovy a žijí v různých táborech.

Válka ve Vietnamu nemá žádné hranice. Bomby a střely mohou zasáhnout každého, kdykoli a kdekoli. Všichni obyvatelé žijí v soustavném strachu. Nezřídka se stává, že celé zástupy lidí, utíkajících z bombardovaných měst, jsou z letadel odštělovány.

Nepohne i s vámi příběh ubohé vdovy, která přinesla na naši kliniku k ošetření své osmileté děcko? Při vyprávění tohoto příběhu neustále plakala a nakonec se zhroutila.

Její rodina — tzn. její muž a sedm dětí museli opustit své město, protože bylo neustále bombardováno. Pod hustou pokrývkou prachu a kouře, mezi padajícími pumami, jež „pršely“ z bombardérů B-52, utekli ze svého domova do džungle. Teprve po třech týdnech přišli na místo, o němž se domnívali, že je bezpečné. Mysleli, že zde v klidu vyčkají až do chvíle, kdy budou moci být převezeni do společného tábora pro postižené válkou. Ani zde však nebyli ušetřeni. Přišel těžký nálet, při kterém byl otec a čtyři děti usmrceni. „Můj muž a moje čtyři děti včera zahynuli,“ naříkala usedavě, „a dnes mi moje malé dítě onemocnělo. Ó, Bože! Vidiš moje utrpení?“

Jiná dvaatřicetiletá žena, Ly Thi Ken, přinesla do nemocnice na zádech svého muže, který měl přeraženy obě nohy, a v rukou současně držela devítiměsíční dítě. S tímto nákladem, doprovázena ještě dalšími dvěma malými dětmi, putovala třicet kilometrů džunglí. Během této cesty několikrát jen o vlas unikli smrti při silných náletech.

Jiná žena, která přišla také o muže, musela ve vysokém těhotenství opustit se dvěma dětmi svůj domov. Po delší cestě džunglí na ni přišly porodní bolesti. Svěřila tedy své malé děti jiným utečencům a sama se uchýlila do houštiny, aby zde přivedla na svět děcko. Vlastními rukama stačila ještě odtrhnout své novorozeně od pupeční šňůry — a pak omdlela. Když po nějaké době přišla znovu k vědomí, zjistila, že je sama se svým nově narozeným dítětem. Vzala je do náručí a vydala se hledat své dvě ztracené děti.

Když prohlížíme časopisy církve adventistů s. d., které vycházely před druhou světovou válkou, pak si připomeneme, že ani tenkrát církvi nebylo jedno, zda na ulicích jsou žebráci a zda jsou lidé bez práce. O těchto otázkách psali na stránkách časopisů a církev dokonce založila i vlastní sociální organizaci, zvanou „Tabita“. Dnes tato práce není třeba, protože problémy vyplývající ze sociálních rozdílů byly odstraněny. Nemá však dnešní společnost jiné problémy, které se nás všech živě dotýkají? Nezasahují mnohé dnešní problémy jak do života celé církve, tak i života jednotlivců? Nepatří dnes mezi nejpřednější problémy otázka války a míru? Vždyť právě ve válce je hromadně přestupováno Boží přikázání „Nezabiješ“.

A což nám neříká bible, že ze zadržení a odvrácení války bude mít největší prospěch sama církev? Vždyť víme, že podle prorockví bible jde o dokončení hlásání evangelia světu. A k tomuto dílu je podle prorockví ze Zjevení 7. kapitoly potřebí míru a klidu.

Ze slov Žalmu 68, 31 poznáváme, že i Boží muž — David, měl vyhraněné stanovisko k těm, kteří byli rušiteli míru... „... rozptyl lidi žádostivé válek!“ Jiný překlad uvádí: „Rozmetej národy, které chtějí válku!“

My adventisté s. d. jsme známí tím, že uznáváme platnost biblických zdravotních zákonů a proto se jimi řídíme. Jsme přesvědčeni, že nejsou jen torzem starozákonních rituálních a ceremoniálních předpisů, ale mocnou hrází proti předčasné smrti člověka. Za důležitou považujeme i lékař-

skou misii, která s úspěchem pracuje především v rozvíjejících se zemích. Jejím cílem je opět navracet zdraví a tak prodloužit fyzický život člověka. Přijali jsme však i Boží zákon, tak, jak jej Bůh vydal. A tento zákon svým šestým přikázáním — „Nezabiješ“ — chrání především fyzický život člověka.

Není snad válka jedním z nejstrašnějších hříchů, jakého se lidstvo dopouští? E. G. Whiteová píše ve 2. svazku Svědectví pro církve, že „válka stojí v nejpříkřejším rozporu se všemi body víry“.

Apoštol Pavel napsal: „Usilujeme o to, co slouží pokoji a vzájemnému budování.“

(Řím 14, 19 — Žilka). A Pán Ježíš ve svém kázání na hoře blahorečí pokojným. Pravý smysl slova pokojní zde znamená: činitelé pokoje. Tedy ti, kteří usilují o to, aby ve svém okolí a pokud jejich vliv sahá, zachovávali pokoj. A když Pán Ježíš řekl, že přišel, aby přinesl válku a ne mír, myslel na válku se zlem, válku se satanem, na válku s hříchem. Myslel tedy i na válku s válkou.

Jestliže tedy křesťané na celém světě zvedají svůj hlas, aby se skončilo strašlivé utrpení vietnamského lidu, pak nečiní nic jiného než to, co přikazuje svědomí každému věřícímu člověku.

ADVENTECHO

MONATLICHES GEMEINDEBLATT FÜR DIE
EUROAFRIKANISCHE DIVISION DER GENERALKONFERENZ
DER SIEBENTEN-TAGS-ADVENTISTEN

NUMMER 10
BERN
OKTOBER 1972
43. JAHRGANG

Photo: Ligo Roter Kreuz

Vietnam — wie lange soll das unfassbare Leid noch andauern



